

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB FUNKČNÉHO ZOSKUPENIA OBCÍ Z REGIÓNU SITNO NA OBDOBIE 2024 – 2030

Komunitný plán pre obce funkčného zoskupenia obcí z Regiónu Sitno z okresu Banská Štiavnica: Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Ilija, Kozelník, Močiar, Počúvadlo, Podhorie, Prenčov, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Vysoká a obce z okresu Krupina: Kráľovce-Krnišov a Žibritov.

Spracovateľský tím:

Mária Filipová, Milan Zbořil, Zuzana Polačková

Rok spracovania: 2022/2023

Komunitný plán sociálnych služieb funkčného zoskupenia obcí z Regiónu Sitno na obdobie 2024 - 2030 bol spracovaný v rámci projektu „*Centrá sociálnych služieb ako nástroj viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na komunitnej úrovni na Slovensku*“, ktorý implementoval Banskobystrický samosprávny kraj s podporou Európskej komisie.

Komunitný plán sociálnych služieb je vypracovaný na základe Národných priorít rozvoja sociálnych služieb 2021 – 2030, zohľadňuje špecifiká a potreby obyvateľov v oblasti sociálnych služieb v územnom obvode obcí funkčného zoskupenia obcí z Regiónu Sitno.

OBSAH

ÚVOD	5
1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB FZO Z REGIÓNU SITNO A JEHO ŠTRUKTÚRA.....	5
1.1 Proces spracovania komunitného plánu sociálnych služieb pre FZO z Regiónu Sitno.....	8
1.2 Väzba na iné strategické dokumenty	8
1.3 Komunitné plány sociálnych služieb obcí vo FZO z Regiónu Sitno.....	10
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	11
2.1 Popis regiónu FZO z Regiónu Sitno	11
2.2 Demografické dáta.....	13
2.3 Analýza sociálnej situácie na území FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica	16
2.3.1 Informácie o nezamestnanosti	16
2.3.2 Dôchodkové zabezpečenie obyvateľov zapojených obcí	16
2.3.3 Využitie finančnej pomoci EŠIF (do sociálnej oblasti).....	17
2.3.4 Sociálna situácia obyvateľov a využitie pomoci.....	17
2.3.4.1 Informácie zo štatistických výkazov MPSVR o vybraných druhoch sociálnych služieb.....	24
2.3.4.2 Potrebnosť sociálnych služieb na základe odkázanosti na sociálnu službu	26
2.3.4.3 Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Banská Štiavnica podľa zriaďovateľa ...	27
2.3.4.4 Poskytovatelia sociálnych služieb štruktúrovaní podľa sociálnych udalostí.....	30
2.4 Dostupnosť zdravotníckych služieb.....	31
2.5 Zhrnutie sociálnej situácie a dostupnosti sociálnych a zdravotníckych služieb vo FZO a v meste Banská Štiavnica	32
2.6 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu - občania	34
2.7 SWOT analýzy.....	40
2.7.1 Seniori a osoby so zdravotným postihnutím	40
2.7.2 Osoby v nepriaznivej sociálnej situácii	41
3 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	42
3.1 Vízia rozvoja sociálnych služieb.....	42
3.2 Štruktúra cieľov, priorít, opatrení a ich väzby.....	43
3.3 Časový a finančný plán realizácie KPSS FZO z Regiónu Sitno na obdobie rokov 2024 - 2030.....	51
4 SPÔSOB VYHODNOCOVANIA PLNENIA KPSS, PERIODICITA, SPÔSOB AKTUALIZÁCIE	56
5 ZHRNUTIE ZÁVEROV Z PREROKOVÁVANIA NÁVRHU KPSS VO FZO Z REGIÓNU SITNO A VEREJNÉHO PREROKOVÁVANIA.....	59
ZOZNAM OBRÁZKOV.....	60
ZOZNAM TABULIEK	61
ZOZNAM GRAFOV	62

ZOZNAM SKRATIEK.....	63
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	65

ÚVOD

Podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o sociálnych službách) je **každá obec povinná mať vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)**. Tento Komunitný plán musí byť v súlade s nadradeným dokumentom – s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030.

V rámci pilotného projektu „Centrá sociálnych služieb ako nástroj viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na komunitnej úrovni na Slovensku“, ktorý je implementovaný Banskobystrickým samosprávnym krajom s podporou Európskej komisie, sa vytvárajú **funkčné zoskupenia obcí** (ďalej len FZO), ktoré kladú dôraz na partnerstvo a spoluprácu s obcami zoskupenými vo FZO. Výsledkom takejto spolupráce má byť model integrovanej pomoci a podpory v oblasti sociálnych služieb prostredníctvom preventívnych, terénnych, ambulantných a pobytových sociálnych služieb, so zreteľom na **finančnú efektívnosť a udržateľnosť**. K navrhovanému modelu existuje aj legislatívna podpora v zákone o sociálnych službách (§4). Jedným z princípov integrovaného modelu starostlivosti o občana v danom území je aj **participatívne komunitné plánovanie** – vytvorenie spoločného komunitného plánu pre územie tvorené FZO.

Integrovaný prístup je uplatňovaný aj v rámci regionálnych územných stratégií (RIUS) v rámci IROP. Integrovaný prístup je definovaný v nariadení EP a Rady EÚ č. 1303/2013 zo 17.12.2013, kde sú uvedené **zásady partnerstva a integrovaného prístupu k územnému rozvoju** na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev, ktoré majú vplyv na funkčné územie. Cieľom je zlepšiť kvalitu vytváraných programov a splniteľnosť cieľov a zámerov, ako aj účinné využívanie disponibilných prostriedkov.

Pre riešenie demografickej výzvy, ktorou starnutie populácie bezpochyby je, ako aj sociálnych výziev v oblasti dostupnosti sociálnych služieb a na zvýšenie kvality života osôb, ktoré sú odkázané na pomoc, analogicky navrhujeme využitie integrovaného prístupu pri príprave komunitných plánov obcí vo funkčnom zoskupení v regióne formou **jedného integrovaného komunitného plánu**, reagujúceho na potreby osôb na území FZO z Regiónu Sitno.

1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB FZO Z REGIÓNU SITNO A JEHO ŠTRUKTÚRA

Hlavným cieľom a prínosom komunitného plánovania je **zvyšovanie dostupnosti a kvality sociálnych služieb** a rozšírenie ich ponuky, ako aj zabezpečenie toho, **aby sociálne služby zodpovedali zisteným miestnym potrebám** a reagovali na lokálne odlišnosti. Komunitné plánovanie má význam aj z dôvodu, že zvyšuje efektívnosť investovaných finančných prostriedkov, pretože ich vynakladá iba na také služby, ktoré sú potrebné.

Obec/FZO, v súlade so zákonom o sociálnych službách, utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, utvára podmienky na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov. Uvedené povinnosti obec/FZO napĺňa prostredníctvom **komunitného plánovania**.

Podstata komunitného plánovania spočíva v zapájaní všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, resp. môžu týkať, do procesu ich plánovania a rozhodovania o spôsobe ich zabezpečovania. Ide predovšetkým o otvorený dialóg o podobe sociálnych služieb, vychádzajúci z poznaných potrieb a zdrojov a hľadajúci najlepšie riešenia ich prepojenia. Komunitné plánovanie konfrontuje a zosúladzuje záujmy všetkých zúčastnených strán a vytvára priestor pre hľadanie najlepších stratégií prostredníctvom vzájomnej spolupráce.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb (KPSS) nie je jednorazový akt, ale v dôsledku meniaceho sa prostredia ako na národnej, tak na regionálnej a miestnej úrovni (zmeny zákonov, voľby, krízové situácie a pod.) je vlastne proces, ktorého výsledkom je prispôsobovanie a cyklické programovanie reagujúce na zmeny prostredia.

Špecifikom komunitného plánu je metóda, ktorou vzniká – komunitné plánovanie. Komunitné plánovanie sociálnych služieb predstavuje proces, ktorý mapuje miestne potreby sociálnych služieb a porovnáva ich s existujúcimi zdrojmi.

Predkladaný komunitný plán FZO z Regiónu Sitno má štyri časti, ktoré na seba logicky nadväzujú. V úvodnej časti predstavuje väzbu na iné strategické a programové dokumenty na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Nasleduje analytická časť, ktorá pomenováva situáciu z rôznych pohľadov a zdrojov. Na týchto východiskách je postavená strategická vízia a ciele. Veľmi dôležitý je časový a finančný plán, rozpracovaný podľa jednotlivých opatrení a aktivít, tak, aby sa prispelo k naplneniu vízie. Aby bolo možné sledovať a vyhodnocovať napĺňanie KPSS, na záver je časť venovaná spôsobu monitorovania a merateľným ukazovateľom.

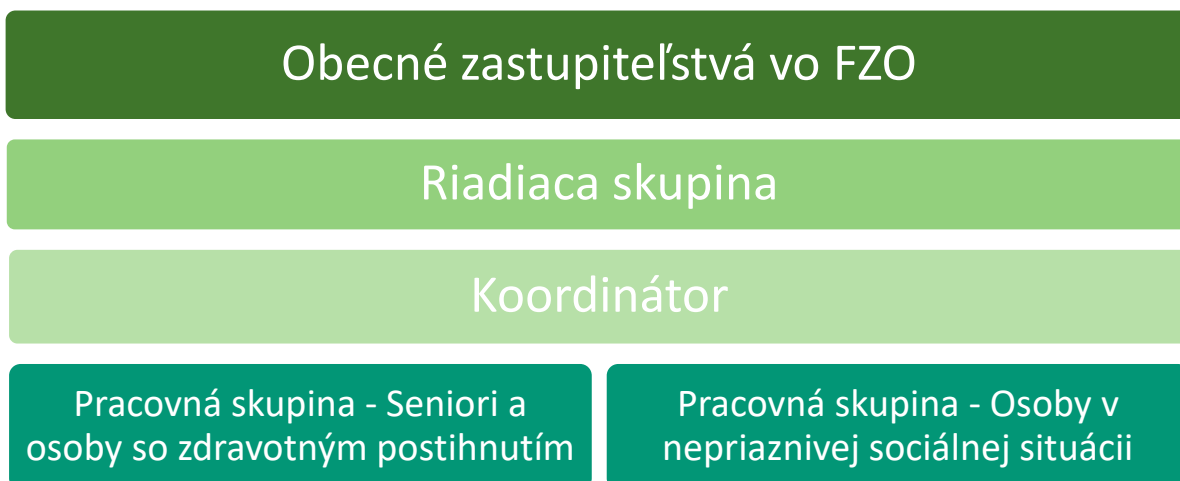
Spolupráca v rámci FZO sa uskutočňuje na základe Memoranda o spolupráci medzi Banskobystrickým samosprávnym krajom a obcami FZO z Regiónu Sitno¹, uzavretého dňa 28.6.2021, kde v predmete spolupráce je okrem iného definovaná súčinnosť a zapojenie jednotlivých obcí vo FZO pri spracovaní Komunitného plánu sociálnych služieb pre územie regiónu. V rámci *Projektu „Centrá sociálnych služieb ako nástroj viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na komunitnej úrovni na Slovensku“* bol vypracovaný vzorový štatút a rokovací poriadok Riadiacej skupiny Komunitného plánu sociálnych služieb pre participatívne komunitné plánovanie (integrovaný KPSS pre FZO). Riadiaca skupina KPSS je flexibilná komunikačná a rozhodovacia platforma pre trvalú spoluprácu sociálno-ekonomických partnerov v rámci KPSS. Riadiaca skupina koordinuje tvorbu KPSS, prerokúva a spracúva podnety z pracovných skupín, navrhuje riešenia a schvaľuje návrh KPSS vo FZO na predloženie obecným zastupiteľstvám vo FZO.

Integrovaný KPSS regiónu bude kontinuálne nadväzovať na plánovanie potrieb obyvateľov v príslušných obciach na obdobie od roku 2024 do roku 2030. Kvalita existujúcich KPSS má charakter skôr formálny, nezodpovedajúci skutočným potrebám obyvateľov, strategické časti takmer všetkých KPSS majú rovnaké priority, nie sú rozpracované do opatrení, cieľov a aktivít a chýbajú finančné plány. KPSS sú spracované ako povinnosť obcí zo zákona a nie ako strategický dokument za účelom uspokojovania potrieb obyvateľov a reálnych možností plnenia prijatých opatrení.

Poukazujúc aj na úroveň spracovania KPSS obcí v regióne, je **žadúca potreba vytvárania partnerstiev a spolupráce** na realizáciu projektov a programov za účelom predchádzania vzniku a zmiernenia nepriaznivých sociálnych situácií obyvateľov obce (čo KPSS napĺňa). § 4 zákona o sociálnych službách túto možnosť ponúka za účelom efektívnosti a „vykonateľnosti“ úloh v oblasti sociálnej pomoci. Zo zákona o sociálnych službách pre obce niektoré úlohy medzi, ktoré patrí aj poskytovanie sociálnych služieb pri opatrovateľskej službe, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a dennom stacionári sú originálnou kompetenciou obce, z čoho vyplýva, že sú povinné financovať uvedené druhy sociálnych služieb pre svojich obyvateľov, ak u nich potreba a odkázanosť na tieto druhy sociálnych služieb vznikne.

¹ Memorandum o spolupráci podpísali nasledujúce obce z Regiónu Sitno: Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Ilija, Kozelník, Močiar, Počúvadlo, Podhorie, Prenčov, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Vysoká, Kráľovce-Krnišov a Žibritov, pre ktoré je vypracovaný KPSS.

Obrázok 1 Organizačná štruktúra KPSS vo FZO z Regiónu Sitno na obdobie 2024 – 2030

Riadiaca skupina pozostáva zo zástupcov obcí, zástupcov poskytovateľov sociálnych služieb vo FZO, zástupcov užívateľov sociálnych služieb, vedúcich pracovných skupín a prizvaných externých zástupcov k určitej problematike (experti, ktorí však nie sú členmi, len sa vyjadrujú k odborným témam).

Koordinátor KPSS je externým spolupracovníkom na projekte s úlohou viesť proces plánovania a prípravy komunitného plánu. Pracovné skupiny sú zložené zo zástupcov zadávateľov (obcí), poskytovateľov a užívateľov a prijímateľov sociálnych služieb či ich rodinných príslušníkov pre danú cieľovú skupinu.

Tabuľka 1 Zloženie Riadiacej skupiny vo FZO z Regiónu Sitno

Meno a priezvisko	Zástupca	Pracovná pozícia
MVDr. Branislav Babirád	Obec Banská Belá/starosta	Predseda
Ing. Miroslava Bernátová	Domov Márie/riaditeľka	Členka
RNDr. Eva Šestáková	predsedníčka OC SZŤP Banská Štiavnica, predseda ZO JDS	Podpredsedníčka
Mgr. Emília Jányová Lopušníková	SČK, územný spolok Banská Štiavnica/riaditeľka	Členka do 5/2023
Bc. Jozef Malatinec	SČK, územný spolok Banská Štiavnica/riaditeľ	Člen od 5/2023
Mgr. Diana Rudinská	Nemocnica Banská Štiavnica/sociálna pracovníčka	Členka
Mgr. Monika Zlesíková	Obec Beluj/starostka	Členka
Milan Zbořil	BBSK/koordinátor komunitného plánovania	Expert

Pracovná skupina pozostávala z občanov (seniori, osoby so zdravotným postihnutím, osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, zástupcovia poskytovateľov sociálnych služieb atď.), ktorí boli oslovení a mali ochotu spolupracovať.

1.1 Proces spracovania komunitného plánu sociálnych služieb pre FZO z Regiónu Sitno

Príprava dokumentu Komunitný plán sociálnych služieb FZO z Regiónu Sitno na obdobie 2024 – 2030 bola realizovaná formou participatívneho plánovania, pričom do procesu tvorby dokumentu boli okrem pracovníkov Banskobystrického samosprávneho kraja a obecných úradov zapojení zástupcovia poskytovateľov sociálnych služieb, zástupcovia občanov, zástupcovia verejného sektora, zástupcovia MNO a volení zástupcovia. Jedným z hlavných princípov KPSS je participatívnosť, čím sa zvyšuje podiel občanov na rozhodovacom procese o spôsobe zabezpečovania KPSS, legitimizuje rozhodovanie riadiacich a zastupiteľských orgánov a zvyšuje mieru zapojenia občanov do diania v regióne.

1.2 Väzba na iné strategické dokumenty

Globálna a medzinárodná úroveň, na ktorú nadväzuje národná úroveň	
Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (1950)	<ul style="list-style-type: none"> • Právo na život, zákaz mučenia, zákaz otroctva a nútenej práce, právo na slobodu a bezpečnosť • Rovnosť a nediskriminácia • Ženy so zdravotným postihnutím • Deti so zdravotným postihnutím • Zvyšovanie povedomia • Prístupnosť • Nezavislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti • Sloboda prejavu a prístup k informáciám
Európska charta sociálnych práv	
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (2010)	
Dohovor o právach dieťaťa (1991)	
Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu či trestaniu (1988)	

Strategické dokumenty na národnej úrovni	
Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie 2021 – 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Integrácia seniorov do spoločnosti, zvýšenie dostupnosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti • Poskytovanie odbornej pomoci multidisciplinárnym tímom pri riešení problémov rodín • Adresná forma financovania sociálnych služieb, sociálne služby poskytované na komunitnom princípe, aby človek mohol zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí, najmä poskytovaním ambulantných a terénnych sociálnych služieb • Zvýšenie dostupnosti služieb krízovej intervencie

<p>Národné priority rozvoja sociálnych služieb na obdobie 2021 – 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podpora s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb • NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti • NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby • NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb
--	---

Strategické dokumenty na regionálnej úrovni

<p>Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v BBSK na roky 2019 – 2025</p>	<p>Strategický cieľ 1</p> <p>Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 1.1 Zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity • ŠC 1.2 Deinštitucionalizovať sociálne služby • ŠC 1.3 Rozšíriť kapacitu špecializovaných zariadení <p>Strategický cieľ 2</p> <p>Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb pre ľudí v nepriaznivej alebo krízovej situácii</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 2.1 Zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity • ŠC 2.2 Podporovať multirezortnú spoluprácu pri riešení problémov občanov z MRK • ŠC 2.3 Podporiť prevenciu sociálno-patologických javov <p>Strategický cieľ 3</p> <p>Podporovať miestne samosprávy v tvorbe minimálnej siete sociálnych služieb pre seniorov</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 3.1 Podporovať zvyšovanie počtu zariadení pre seniorov a ich kapacít poskytovaných miestnou samosprávou • ŠC 3.2 Predchádzať inštitucionalizácii seniorov • ŠC 3.3 Prepojiť sociálne služby a zdravotnú starostlivosť do systému dlhodobej starostlivosti o seniorov <p>Strategický cieľ 4</p> <p>Zvyšovať povedomie verejnosti o sociálnych službách a ovplyvňovanie verejných politík prostredníctvom</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 4.1 Zvyšovanie povedomia verejnosti o sociálnych službách • ŠC 4.2 Zvyšovanie informovanosti zástupcov miestnej samosprávy • ŠC 4.3 Prenášanie skúseností a potrieb z praxe na národnú úroveň
---	--

<p>Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v BBSK na roky 2019 - 2025</p>	<p>Strategický cieľ 5</p> <p>Kontinuálne zvyšovať kvalitu siete sociálnych služieb v súlade so štandardami kvality definovanými v zákone o sociálnych službách</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŠC 5.1 Zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb v kraji nastavením kritérií pre minimálnu sieť sociálnych služieb • ŠC 5.2 Podpora ľudsko-právneho prístupu pri poskytovaní sociálnych služieb • ŠC 5.3 Zvyšovanie prevádzkového štandardu zariadení sociálnych služieb s ohľadom na špecifické potreby prijímateľov sociálnych služieb • ŠC 5.4 Zvyšovanie kvality personálnych zdrojov v zariadeniach sociálnych služieb
---	--

1.3 Komunitné plány sociálnych služieb obcí vo FZO z Regiónu Sitno

Tabuľka 2 Prehľad platnosti KPSS obcí vo FZO z Regiónu Sitno (údaj k 30.09.2023)

Obec	Spracované KPSS
Baďan	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Banská Belá	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Banský Studenec	2017 – 2022 (predĺžený do 2023)
Beluj	2021 – 2026
Dekýš	2017 – 2022 (predĺžený do 2023)
Ilija	2017 – 2022 (predĺžený do 2023)
Kozelník	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Močiar	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Počúvadlo	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Podhorie	2016 – 2021 (predĺžený do 2023)
Prenčov	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Svätý Anton	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Štiavnické Bane	2018 – 2022 (predĺžený do 2023)
Vysoká	-
Kráľovce-Krnišov	2017 – 2022
Žibritov	2018-2023

Funkčné zoskupenie obcí z Regiónu Sitno tvorí 16 obcí, z ktorých 14 je lokalizovaných v okrese Banská Štiavnica: Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Ilija, Kozelník, Močiar, Počúvadlo, Podhorie, Prenčov, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Vysoká a dve obce v okrese Krupina: Kráľovce-Krnišov a Žibritov.

Z vyššie uvedených obcí 1 nemá spracovaný aktuálny KPSS, jedna obec má neplatný KPSS, 1 obec má KPSS spracovaný do roku 2026. Zvyšné obce, mali spracované KPSS do roku 2022, ktoré boli predĺžené do roku 2023. Integrovaný KPSS FZO z Regiónu Sitno bude kontinuálne nadväzovať na plánovanie potrieb obyvateľov v príslušných obciach na obdobie od roku 2024 do roku 2030.

Limity spracovaných komunitných plánov:

- Väčšina obcí nerealizovala pravidelný monitoring a vyhodnocovanie platných KPSS.
- KPSS majú obsiahlejšie spracované analytické časti, ale strategické časti (rozvojové časti, akčné plány) nie sú spracované až tak detailne a je preto náročné vyhodnotiť tieto KPSS; resp. u jednotlivých aktivít nie sú nastavené jasné a merateľné výstupy a tým je ich vyhodnocovanie sťažené.
- Časť aktivít v KPSS zahŕňa aj aktivity mimo oblastí sociálnych služieb, ktoré nie je relevantné vyhodnocovať.
- Charakter spracovaných KPSS je skôr formálny a KPSS sú spracované ako povinnosť obcí zo zákona a nie ako strategický dokument za účelom uspokojovania potrieb obyvateľov a reálnych možností plnenia prijatých opatrení.
- Strategické časti majú podobné priority, ktoré nezodpovedajú potrebám obyvateľov, nie sú rozpracované do opatrení, cieľov a aktivít a chýbajú finančné plány.

Aj z vyššie uvedeného vyplýva prínos komunitného plánovania pre funkčné zoskupenie obcí z Regiónu Sitno. Spoločné plánovanie podporuje budovanie partnerstva medzi obcami a posilňuje kapacitu pre spoluprácu aj v inej oblasti (doprava, zdravotníctvo, miestna kultúra a tradície). Na horizontálnej úrovni môže ísť o zapájanie ďalších partnerov mimo oblasti sociálnych služieb ako sú orgány verejnej správy, podnikateľské subjekty, profesijné organizácie, komory a podobne).

Spoločný postup pri spracovaní KPSS umožňuje do budúcnosti aj spoločnú identifikáciu a získavanie zdrojov v rámci partnerstva, združovanie existujúcich zdrojov a zvyšuje efektivitu ich využitia, zvyšuje dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb a rozširuje ich ponuku a zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali zisteným miestnym potrebám a reagovali na lokálne odlišnosti.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

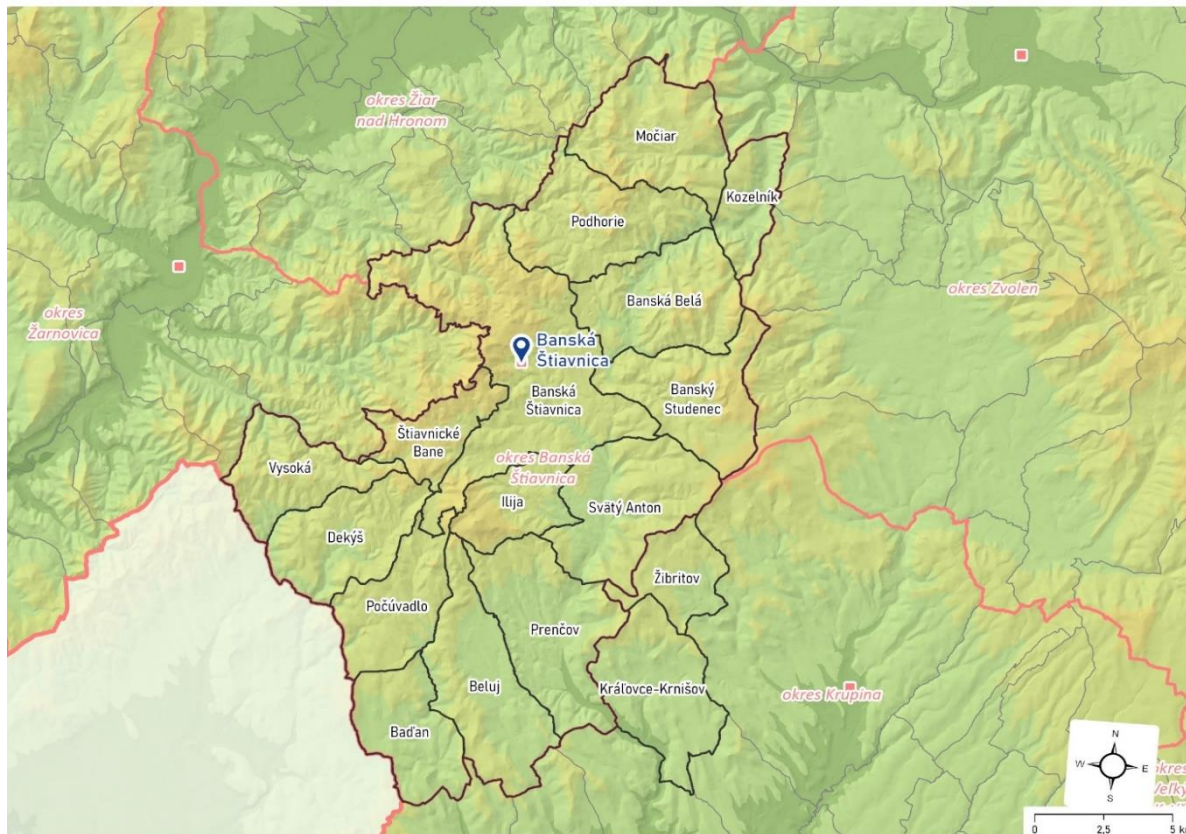
2.1 Popis regiónu FZO z Regiónu Sitno

Funkčné zoskupenie obcí z Regiónu Sitno tvorí 16 obcí, z ktorých 14 je lokalizovaných v okrese Banská Štiavnica: Baďan, Banská Belá, Banský Studenec, Beluj, Dekýš, Ilija, Kozelník, Močiar, Počúvadlo, Podhorie, Prenčov, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Vysoká a dve obce v okrese Krupina: Kráľovce-Krnišov a Žibritov.

Obce Kráľovce-Krnišov a Žibritov sú spolu s viacerými obcami okresu Banská Štiavnica (Baďan, Beluj, Počúvadlo, Prenčov) súčasťou aktívneho funkčného zoskupenia obcí mikroregiónu Južné Sitno čo je hlavným dôvodom ich zaradenia do zoskupenia obcí zúčastňujúcich sa na projekte „Centrá sociálnych služieb ako nástroj viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na komunitnej úrovni na Slovensku“. Obe obce sú dobre dostupné cestnou infraštruktúrou z okresu Banská Štiavnica.

Okrem územia obcí Kráľovce-Krnišov a Žibritov, územie zoskupenia kopíruje okres Banská Štiavnica, nakoľko do zoskupenia obcí sú zapojené všetky obce okresu Banská Štiavnica.

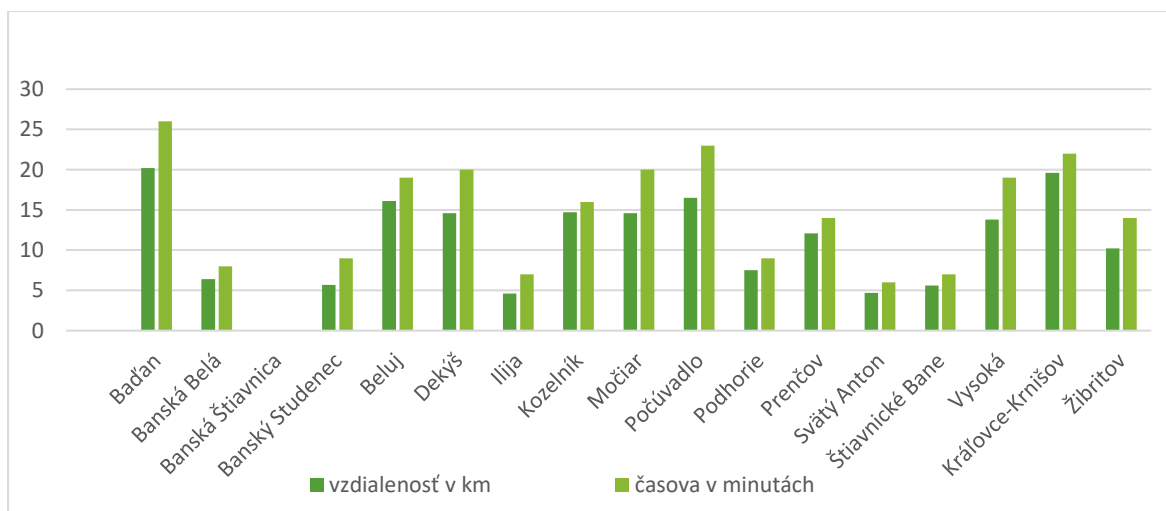
Obrázok 2 Mapa FZO z Regiónu Sitno

Sídlo Centra integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti (ďalej CISZS) pre FZO z Regiónu Sitno je navrhované v Banskej Štiavnici. Pre efektívnosť poskytovaných služieb sú dôležité ukazovatele ako počet obyvateľov vo FZO, geografická a časová dostupnosť, index šedého zaťaženia a pod. Z dôvodu uceleného popisu regiónu okrem dát a údajov z obcí z FZO Regiónu Sitnu uvádzame aj dáta a údaje mesta Banská Štiavnica.

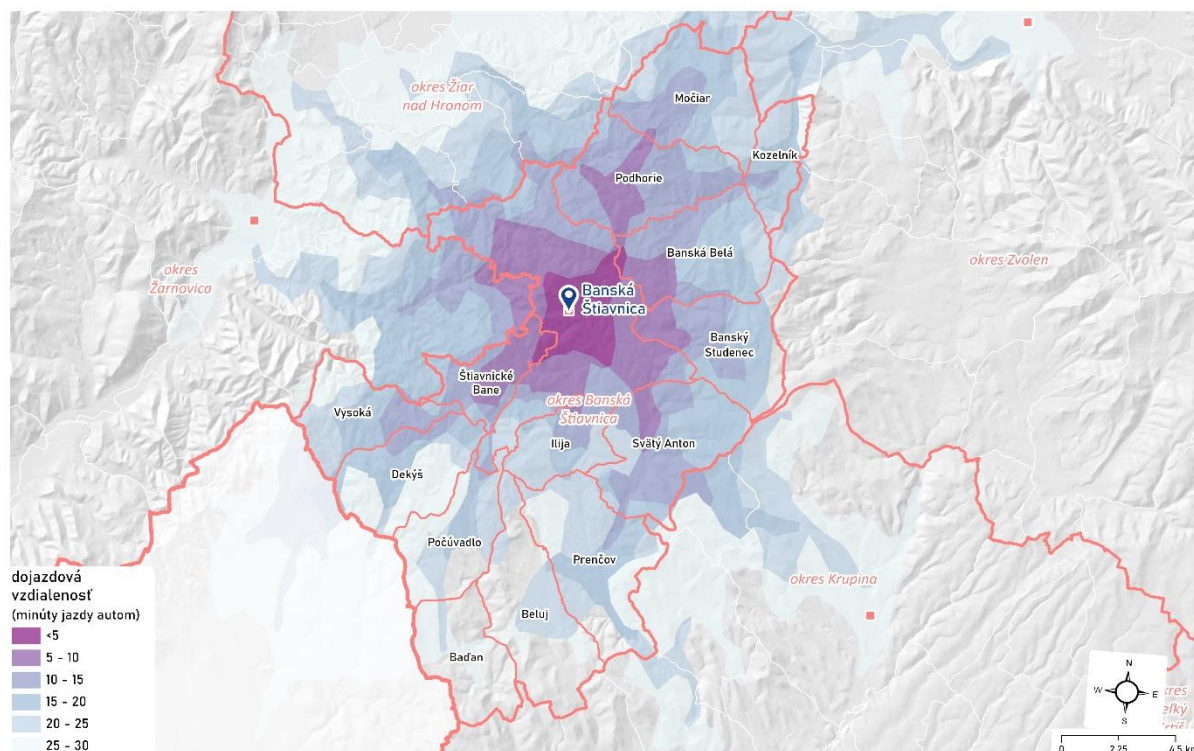
Z hľadiska dostupnosti je sídlo CISZS navrhnuté optimálne.

Graf 1 Dostupnosť služieb v CISZS Banská Štiavnica

Zdroj: Google maps

Obrázok 3 Mapa dojazdovej dostupnosti do CISZS Banská Štiavnica

Z uvedeného je zrejmé, že dostupnosť služieb do CISZS zo všetkých 16 obcí je optimálna, najviac je vzdialená obec Baďan, z ktorej je časová dostupnosť 26 min. 50 % obcí vo FZO má časovú dostupnosť do 15 min.

2.2 Demografické dáta

Tabuľka 3 Počet obyvateľov podľa veľkosti sídla

Počet obyvateľov podľa veľkosti sídla (k 31.12.2022)	% podiel vo FZO
Na území funkčného zoskupenia obcí z Regiónu Sitno a na území mesta Banská Štiavnica k 31.12.2022 žilo 15 721 obyvateľov.	
Počet obyvateľov v meste Banská Štiavnica je do 10 000 obyvateľov (9963)	59,96 %
Počet obcí nad 1 000 obyvateľov 2 (Banská Belá a Svätý Anton = 2407)	15,49 %
Počet obcí s počtom 500 – 1000 obyvateľov 2 (Prenčov, Štiavnické Bane = 1457)	9,2 %
Počet obcí do 500 - 200 obyvateľov 3 (Banský Studenec, Kozelník, Podhorie = 1142)	7,39 %
Počet obcí s počtom obyvateľov menej ako 200 - 9 (Baďan, Beluj, Dekýš, Kozelník, Močiar, Počúvadlo, Vysoká, Kráľovce-Krnišov, Žibritov = 1062)	7,94 %

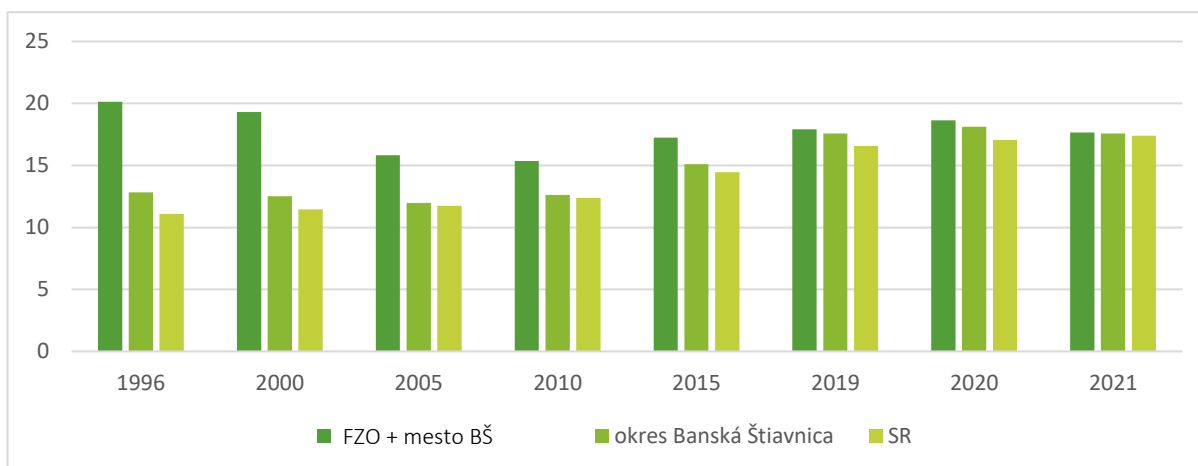
Zdroj: vlastné spracovanie

Z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva, že viac ako polovica obcí (53 %) vo FZO má počet obyvateľov menej ako 200. Táto skutočnosť potvrdzuje fakt, že miestna samospráva na Slovensku je veľmi rozdrobená. Rozdrobenosť má za následok, že malé obce vynakladajú veľkú časť svojich výdavkov na

financovanie samotného spravovania obce. Preto nezostáva dostatok financií na ostatné služby a rozvoj obce. Podiel ľudí žijúcich v malých obciach (do 200 obyvateľov) je 7,94 %, resp. v obciach do 500 obyvateľov predstavuje necelých 15,33 % obyvateľov FZO. Pre obyvateľov v malých obciach sa z vyššie uvedených dôvodov stávajú sociálne služby nedostupnými.

Je všeobecne známe, že populácia starne a počet starších obyvateľov v obci, odkázaných na pomoc, narastá. Realizácia sociálnej pomoci zabezpečovaná neformálne sa stáva nepostačujúcou a čoraz väčšie požiadavky sú a budú kladené na miestne samosprávy, aby zabezpečovali kvalifikované služby v súlade s kompetenciami, ktoré sú definované v zákonoch.²

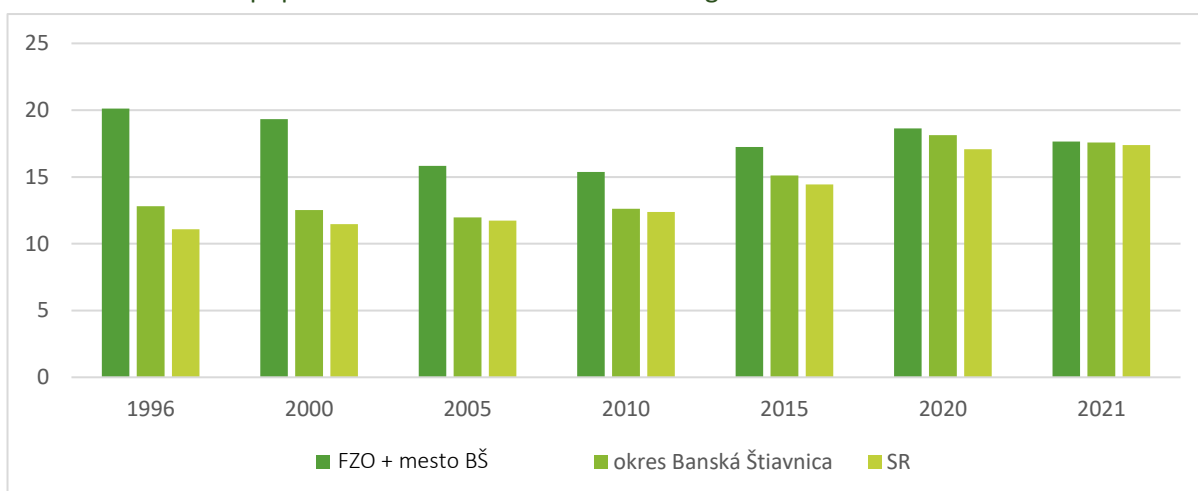
Graf 2 Index starnutia vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica

Zdroj : FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, BBSK, október 2021, aktualizácia august 2022

Graf č. 2 porovnáva index starnutia, ktorý uvádza počet osôb v poproduktívnom veku nad 65 rokov na 100 osôb v predproduktívnom veku do 15 rokov vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica, v okrese Banská Štiavnica a v SR za roky 1996 až 2021. Z grafu je zrejmé, že v rokoch 1996 až 2015 bol index starnutia v regióne výrazne vyšší ako v okrese a v SR. V rokoch 2019 – 2020 dochádza k zmierňovaniu rozdielu a v roku 2021 je porovnateľný index starnutia v regióne s okresom aj so SR.

Graf 3 Podiel osôb v poproduktívnom veku v % vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica

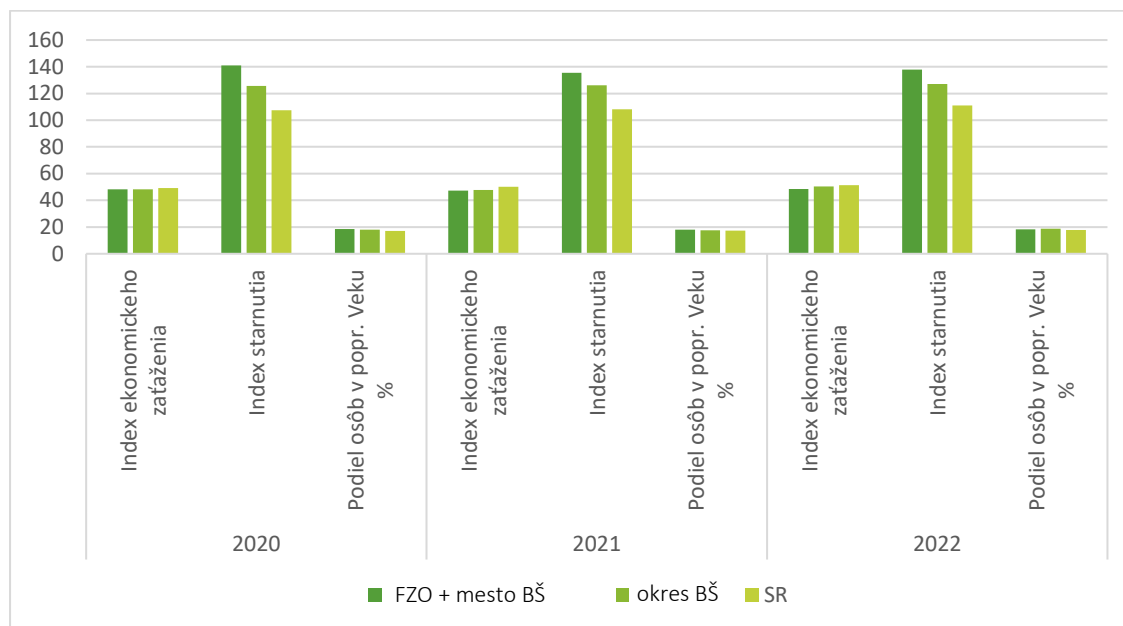

Zdroj : FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, BBSK, október 2021, aktualizácia august 2022

² Obec pripravená pomáhať, Ako uspokojiť potreby občanov v prípade nepriaznivej sociálnej situácie, SocioFórum, Bratislava december 2021, ISBN 978-80-974169-1-1

Podiel osôb v poproduktívnom veku od roku 1996 v regióne má klesajúcu tendenciu. Za obdobie posledných 15 rokov klesol o 2,5 p.b. Naopak v okrese Banská Štiavnica, ak aj v SR mal stúpajúcu tendenciu – v okrese stúpol o 4,76 p.b (v SR až o 6,3).

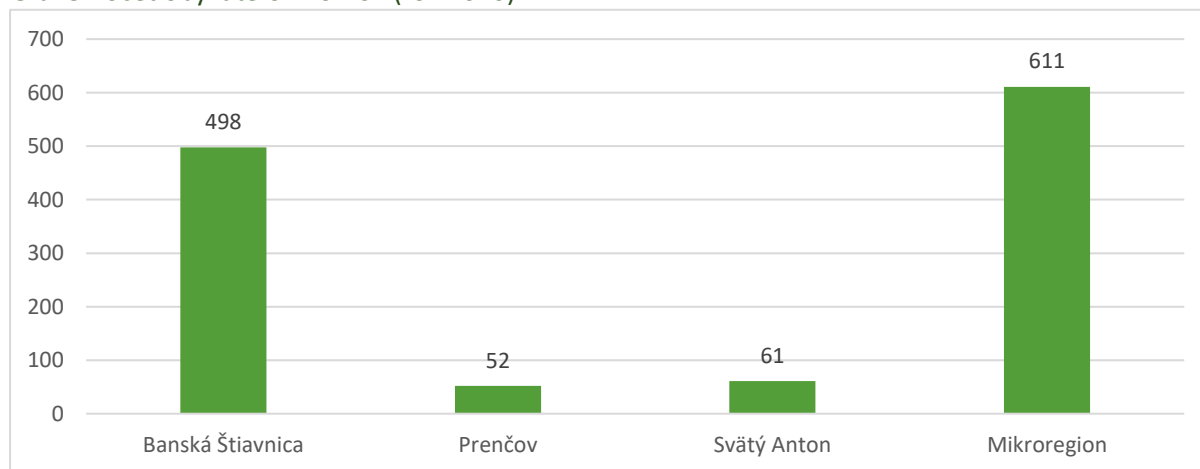
Graf 4 Index ekonomického zaťaženia, index starnutia a podiel osôb v poproduktívnom veku

Graf č. 4 porovnáva ukazovatele, ktoré sú charakteristické pre starnutie populácie – priemer v regióne, okres Banská Štiavnica a SR za obdobie rokov 2020 – 2022. Podiel osôb v poproduktívnom veku v okrese Banská Štiavnica, ako aj priemer vo FZO z Regiónu Sitno (vrátane mesta Banská Štiavnica), je vyšší ako v SR. Rovnako aj index starnutia, pričom priemer indexu starnutia vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica je vyšší aj ako index starnutia pre okres Banská Štiavnica.

Z hľadiska KPSS sú z demografických dát dôležité aj údaje o iných cieľových skupinách, napr. marginalizovaných rómskych komunitách. Vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica je zastúpené obyvateľstvo rómskej národnosti v troch lokalitách (Svätý Anton, Prenčov a Banská Štiavnica).

Graf 5 Počet obyvateľov Rómov (rok 2020)

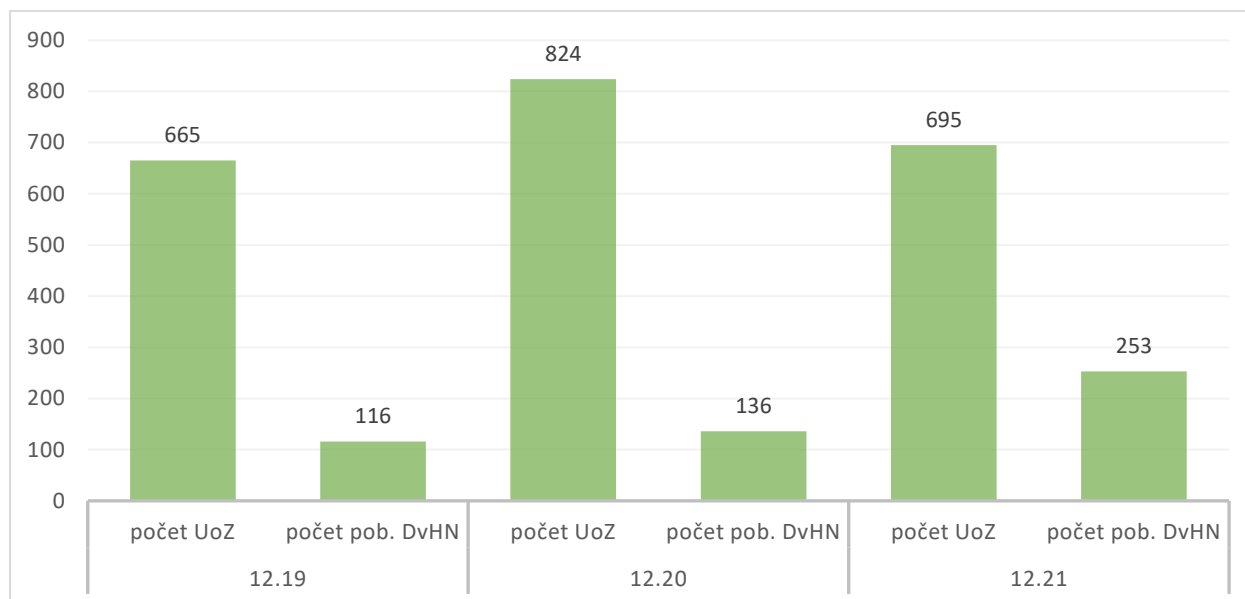
Zdroj : FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, BBSK, október 2021

Najvyššie zastúpenie rómskeho obyvateľstva v rámci regiónu je v okresnom meste Banská Štiavnica, kde tvorí 5 % z celkového počtu obyvateľov. V Prenčove tvorí 8 % z celkového počtu obyvateľov a vo Svätom Antone 4 % z celkového počtu obyvateľov obce.

2.3 Analýza sociálnej situácie na území FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica

2.3.1 Informácie o nezamestnanosti

Graf 6 Počet UoZ a poberateľov DvHN vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica

Počet uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2021 vo FZO z Regiónu Sitno bol spolu s mestom Banská Štiavnica 695, v okrese Banská Štiavnica 684. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese je 7,41 %. Najviac UoZ (460, t. j. 67,3 %) je vo veku 25 – 54 rokov; 22,5 % tvoria UoZ vo veku 55 a viac rokov.

Z evidovaného počtu uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v okrese Banská Štiavnica k 31.12.2021 je 598 (87,4 %) znevýhodnených UoZ a z toho je 77 občanov so zdravotným postihnutím.

Takmer 42 % (287) UoZ v okrese Banská Štiavnica je v evidencii UoZ viac ako 12 mesiacov. 52 % UoZ v okrese Banská Štiavnica je slobodných, 31 % tvoria ženatí alebo vydaté. (Zdroj: Štatistiky ÚPSVaR)

Podľa Registra sociálnych podnikov MPSVR je k 30.8.2023 v Banskej Belej registrovaný 1 sociálny podnik, v Banskej Štiavnici 5 sociálnych podnikov a 1 sociálny podnik Počúvadlo.

2.3.2 Dôchodkové zabezpečenie obyvateľov zapojených obcí

Údaje o prijímateľoch platieb z verejného dôchodkového systému Sociálna poisťovňa ani Štatistický úrad SR nesledujú na úrovni miestnej samosprávy. Najnižšia jednotka, na ktorej sú údaje sledované, je okres.

Tabuľka 4 Počet rôznych typov dôchodkov v okrese Banská Štiavnica

Okres Banská Štiavnica												
Typ dôchodku →	Starobný	Predčasný starobný	Invalidný (tzv. čiastočný)	Invalidný (tzv. plný)	Vdovský	Vdovecký	Sirotský	Invalidný z mladosti	Iný	Manželky	Sociálny	Spolu
Dátum ↓												
31.12.2019	3 372	27	796	322	986	155	82	46	0	2	4	5 792
31.12.2020	3 360	27	779	323	957	158	80	47	0	1	3	5 735
30.06.2021	3 307	29	773	315	930	155	77	47	0	0	3	5 636

Zdroj: Sociálna poisťovňa SR, Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

2.3.3 Využitie finančnej pomoci EŠIF (do sociálnej oblasti)

Tabuľka 5 Využitie EŠIF v sociálnej oblasti

Obec	Využitie pomoci	Názov projektu
Baďan	Áno	<ul style="list-style-type: none"> Prestavba kultúrneho domu na komunitné centrum v obci Baďan, časť Klastava (OP ĽZ)
Svätý Anton	Áno	<ul style="list-style-type: none"> Komunitné centrum Svätý Anton - výstavba (OP ĽZ)

Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

2.3.4 Sociálna situácia obyvateľov a využitie pomoci

Tabuľka 6 Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi

	Obdobie vyplatenia dávky				
	7/2018	7/2019	7/2020	7/2021	7/2022
Baďan					
Počet poberateľov DvHN celkom³	5	4	6	7	7
• z toho počet UoZ	3	2	6	6	6
• počet aktivačných príspevkov	3	2	5	5	4
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	5	4	1	1	2
Banská Belá					
Počet poberateľov DvHN celkom	27	24	20	16	13
• z toho počet UoZ	17	12	12	11	8
• počet aktivačných príspevkov	5	6	5	3	4
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	20	12	10	3	4
Banská Štiavnica					
Počet poberateľov DvHN celkom	225	183	181	150	147
• z toho počet UoZ	137	100	98	83	82
• počet aktivačných príspevkov	66	41	26	21	22
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	75	65	63	46	44

Banský Studenec					
Počet poberateľov DvHN celkom	11	9	7	6	6
• z toho počet UoZ	5	7	6	5	5
• počet aktivačných príspevkov	3	4	4	4	3
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	4	1	0	1	2
Beluj					
Počet poberateľov DvHN celkom	3	3	4	3	3
• z toho počet UoZ	1	0	1	2	1
• počet aktivačných príspevkov	0	0	0	0	0
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	2	2	2	2	2
Dekýš					
Počet poberateľov DvHN celkom	4	7	2	2	2
• z toho počet UoZ	4	6	2	2	2
• počet aktivačných príspevkov	3	4	1	1	2
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	0	0	0	0	0
Ilija					
Počet poberateľov DvHN celkom	3	3	3	4	4
• z toho počet UoZ	1	3	3	4	4
• počet aktivačných príspevkov	1	2	2	2	2
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	4	4	7	5	5
Kozelník					
Počet poberateľov DvHN celkom	4	5	3	2	2
• z toho počet UoZ	3	3	3	2	2
• počet aktivačných príspevkov	2	2	2	0	0
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	0	0	0	0	0
Močiar					
Počet poberateľov DvHN celkom	10	7	7	8	7
• z toho počet UoZ	7	5	3	6	5
• počet aktivačných príspevkov	5	4	3	6	4
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	1	1	1	1	1
Podhorie					
Počet poberateľov DvHN celkom	9	7	6	6	6
• z toho počet UoZ	5	3	2	3	2
• počet aktivačných príspevkov	4	3	2	3	1
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	0	0	0	0	0
Počúvadlo					
Počet poberateľov DvHN celkom	5	7	5	4	4
• z toho počet UoZ	4	6	4	3	2
• počet aktivačných príspevkov	1	2	3	3	0
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	1	0	0	0	0
Prenčov					
Počet poberateľov DvHN celkom	13	10	11	11	9
• z toho počet UoZ	3	6	5	6	6
• počet aktivačných príspevkov	3	2	1	3	2
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	7	3	5	1	2

Svätý Anton					
Počet poberateľov DvHN celkom	30	14	16	17	15
• z toho počet UoZ	18	5	10	8	7
• počet aktivačných príspevkov	9	1	5	3	3
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	8	1	6	8	6
Štiavnické Bane					
Počet poberateľov DvHN celkom	13	11	10	8	7
• z toho počet UoZ	6	6	3	4	4
• počet aktivizačných príspevkov	4	1	1	2	1
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	5	2	0	1	1
Vysoká					
Počet poberateľov DvHN celkom	7	7	6	3	6
• z toho počet UoZ	3	4	4	2	4
• počet aktivizačných príspevkov	2	2	1	1	2
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	0	1	1	1	0
Žibritov					
Počet poberateľov DvHN celkom	4	3	4	3	9
• z toho počet UoZ	1	1	2	1	1
• počet aktivizačných príspevkov	1	1	2	1	1
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	0	0	0	0	0
Kráľovce-Krnišov					
Počet poberateľov DvHN celkom	12	12	11	11	3
• z toho počet UoZ	7	6	6	5	5
• počet aktivizačných príspevkov	5	5	6	5	5
• počet príspevkov na nezaopatrené dieťa	5	4	4	3	3
Spolu DvHN celkom	385	316	302	261	250

Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, september 2022, BBSK

Tabuľka 7 Počet poberateľov rodičovského príspevku a prídavku na dieťa

	Obdobie vyplatenia dávky				
	7/2018	7/2019	7/2020	7/2021	7/2022
Baďan					
Počet poberateľov rodičovského príspevku ³	2	3	3	3	5
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	12	12	11	13	14
Banská Belá					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	23	22	25	28	31
• z toho dieťa s DNZS	2	2	1	1	1
Počet poberateľov prídavku na dieťa	132	131	144	145	149
Banská Štiavnica					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	215	250	255	273	236
• z toho dieťa s DNZS	12	19	14	15	20
Počet poberateľov prídavku na dieťa	1 212	1 189	1 184	1 181	1 163

³ Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Banský Studenec					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	11	10	9	10	6
• z toho dieťa s DNZS	1	2	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	5	51	50	49	54
Beluj					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	1	2	1	4	4
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	1
Počet poberateľov prídavku na dieťa	13	14	15	16	15
Dekýš					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	2	3	5	6	7
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	16	16	19	23	23
Ilija					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	14	11	9	5	5
• z toho dieťa s DNZS	1	0	1	1	1
Počet poberateľov prídavku na dieťa	41	46	45	42	45
Kozelník					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	3	2	3	4	4
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	17	21	22	22	19
Močiar					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	2	2	2	3	4
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	19	19	20	21	23
Podhorie					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	4	6	10	12	15
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	1
Počet poberateľov prídavku na dieťa	36	35	36	42	44
Počúvadlo					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	1	1	1	2	3
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	8	8	8	10	9
Prenčov					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	24	22	17	12	17
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	87	81	78	77	80
Svätý Anton					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	36	37	35	40	45
• z toho dieťa s DNZS	4	2	1	2	4
Počet poberateľov prídavku na dieťa	160	164	174	182	185
Štiavnické Bane					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	17	15	20	30	24
• z toho dieťa s DNZS	1	0	0	1	2
Počet poberateľov prídavku na dieťa	101	95	98	99	103
Vysoká					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	4	6	5	7	5
• z toho dieťa s DNZS	0	1	1	1	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	20	19	16	16	16

Žibritov					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	1	1	0	0	0
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov prídavku na dieťa	6	8	8	8	10
Kráľovce-Krnišov					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	4	3	2	2	2
• z toho dieťa s DNZS	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na dieťa	16	13	13	12	14
SPOLU					
Počet poberateľov rodičovského príspevku	364	396	402	441	413
• z toho dieťa s DNZS	21	26	18	21	30
Počet poberateľov príspevku na dieťa	1901	1922	1941	1958	1966

Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, september 2022, BBSK

Tabuľka 8 Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (k 30.6.2021)

Počet osôb vo vekovej skupine ⁴										
Názov obce	do 18 rokov		18 - 25 rokov		26 - 39 rokov		40 - 61 rokov		62+ rokov	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Baďan	-	-	-	-	-	-	5	3	7	9
Banská Belá	5	5	3	4	10	10	33	30	67	69
Banská Štiavnica	32	29	20	20	72	70	296	292	524	531
Banský Studenec	1	2	3	3	2	1	17	17	29	27
Beluj	-	-	-	-	1	-	6	7	6	6
Dekýš	-	-	-	-	2	2	11	9	11	14
Ilija	2	2	-	-	2	1	4	3	20	22
Kozelník	1	1	-	-	2	2	2	3	7	6
Močiar	-	-	1	1	1	1	4	4	6	6
Podhorie	-	-	-	-	2	2	16	15	22	22
Počúvadlo	-	1	-	-	1	1	3	2	2	1
Prenčov	4	4	1	1	5	4	18	17	28	34
Svätý Anton	3	4	4	3	16	16	34	30	63	65
Štiavnické Bane	1	1	-	-	11	9	28	29	39	38
Vysoká	-	1	1	1	1	-	5	6	8	9
Žibritov	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1
Kráľovce-Krnišov	-	-	1	1	-	-	5	5	13	13
Spolu:	49	50	34	34	128	119	489	473	853	873
Celkom počet osôb s ŤZP k 30.6.2021									1553	
Celkom počet osôb s ŤZP k 30.6.2022									1549	

Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, september 2022, BBSK

K 30.6.2022 bol celkový počet občanov s ŤZP vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica 1549, čo predstavuje takmer 10 % z celkového počtu obyvateľov. Viac ako polovicu tvoria osoby vo veku 62 rokov a viac. Oproti roku 2021 bol celkový počet osôb s ŤZP mierne nižší.

⁴ Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Tabuľka 9 Počet poberateľov vybraných štátnych sociálnych dávok na kompenzáciu ŤZP

	Obdobie vyplatenia dávky				
	7/2018	7/2019	7/2020	7/2021	7/2022
Svätý Anton					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím ⁵⁶	105	114	122	120	114
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	23	26	27	26	28
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	1	1	1	1	1
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	2	3	9	13	12
Počet opatrovaných osôb	2	3	9	14	13
Baďan					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	9	8	11	12	12
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	2	1	1	3	3
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	2	3	2	2	2
Počet opatrovaných osôb	2	3	2	2	2
Banská Belá					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	105	114	115	118	113
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	31	32	36	34	33
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	1	1	1	1	1
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	14	17	19	18	17
Počet opatrovaných osôb	14	17	19	18	17
Banská Štiavnica					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	844	890	336	944	913
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	247	260	269	264	271
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	15	15	16	19	20
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	55	64	72	79	85
Počet opatrovaných osôb	55	64	73	80	88
Banský Studenec					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	50	47	48	52	48
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	15	16	13	16	16
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	2	3	2	4	4
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	3	4	3	2	4
Počet opatrovaných osôb	3	4	3	2	4
Beluj					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	14	16	13	13	13
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	5	6	4	4	5
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	1	1	1
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	2	3	2	2	2
Počet opatrovaných osôb	2	3	2	2	2
Dekýš					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	23	24	26	24	25
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	7	8	7	5	7
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	1
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	4	4	3	2	2
Počet opatrovaných osôb	4	4	3	2	2

⁵ Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR⁶ Ide o osoby v dospelom veku

Ilija					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	23	25	28	28	26
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	9	9	12	12	11
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	1	2	2	3	4
Počet opatrovaných osôb	1	2	2	3	4
Kozelník					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	15	11	11	12	11
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	7	5	5	5	5
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	3	2	2	2	3
Počet opatrovaných osôb	4	3	3	3	4
Močiar					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	11	11	11	12	12
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	2	2	3	4	5
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	3	3	3	3	4
Počet opatrovaných osôb	3	3	3	3	4
Podhorie (Banská Štiavnica)					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	35	34	35	40	39
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	10	8	9	9	6
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	2	2	3	2	2
Počet opatrovaných osôb	2	2	3	2	2
Počúvadlo					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	4	5	5	6	4
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	1	1	3	2	2
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	0	0	0	0	1
Počet opatrovaných osôb	0	0	0	0	1
Prenčov					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	50	55	54	56	56
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	22	22	20	20	23
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	8	10	11	10	13
Počet opatrovaných osôb	8	10	11	10	14
Štiavnické Bane					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	73	76	77	79	76
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	25	26	26	25	25
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	3	3	3	3	3
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	7	8	5	7	9
Počet opatrovaných osôb	7	8	5	7	9
Vysoká (Banská Štiavnica)					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	16	16	16	15	16
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	4	3	3	3	3
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	1	1	1
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	2	1	1	0	1
Počet opatrovaných osôb	2	1	1	0	1

Žibritov					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	4	4	3	3	2
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	0
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	0	0	0	0	0
Počet opatrovaných osôb	0	0	0	0	0
Kráľovce-Krnišov					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	14	16	17	19	19
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	4	4	4	6	6
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	0	0	0	0	1
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	1	1	2	5	4
Počet opatrovaných osôb	1	1	2	5	4
SPOLU					
Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	1395	1466	928	1553	1499
Počet poberateľov príspevku na kompenzáciu ŤZP	414	429	442	438	449
Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu	22	23	25	30	33
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie	109	127	139	150	165
Počet opatrovaných osôb	110	128	141	153	171

Zdroj: Štatistika Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, september 2022, BBSK

Celkový počet opatrovaných osôb má vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica v sledovanom období 07/2018 – 07/2022 stúpajúci trend (nárast o 55 %) a v roku 2022 sa počet opatrovaných osôb pohyboval okolo 170. Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu má taktiež stúpajúci trend, nárast o 50 % oproti roku 2018.

2.3.4.1 Informácie zo štatistických výkazov MPSVR o vybraných druhoch sociálnych služieb

Zdrojom informácií boli dva moduly: i) Ročný výkaz o vybraných druhoch sociálnych služieb pre obce (modul 11) a ii) Ročný výkaz o vybraných druhoch sociálnych služieb (modul 10). Limitom uvedeného výkazníctva je slabá ilustrácia situácie na úrovni jednotlivých obcí. V rámci sledovaného územia, v module 11 existujú informácie len v súvislosti s obcami Banská Belá, Močiar, Prenčov, Svätý Anton a mestom Banská Štiavnica a v module 10 len v súvislosti s mestom Banská Štiavnica a obcou Prenčov.

Tabuľka 10 Ročné výkazy o vybraných druhoch sociálnych služieb pre obce

Ročný výkaz o vybraných druhoch sociálnych služieb pre obce									
Obec	Počet osôb, ktorým bola poskytnutá služba								
	Opatrovateľská služba			Prepravná služba			Odľahčovacia služba		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Banská Belá	5	3	3	161	186	112	-	-	-
Banská Štiavnica	35	45	53	-	-	-	-	-	-
Močiar	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Prenčov	-	-	-	-	40	-	-	-	-
Svätý Anton	6	6	4	-	-	-	-	-	-

Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

Tabuľka 11 Ročné výdavky obcí na poskytnutie vyššie uvedenej služby

Vykázané ročné výdavky obce na poskytnutie vyššie uvedenej služby sú nasledovné			
Obec	2018	2019	2020
Banská Belá	19 242.-	26 181.-	23 809.-
Banská Štiavnica	143 239.-	214 571.-	299 198.-
Močiar	6 845.-	7 995.-	6 267.-
Prenčov	21 444.-	1 402.-	903.-
Svätý Anton	22 994.-	22 781.-	12 281.-
Spolu:	213 764.-	272 930.-	342 458.-

Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

Z terénnych sociálnych služieb sa vo FZO a v meste Banská Štiavnica poskytuje opatrovateľská a prepravná služba v 4 obciach a Banskej Štiavnici. Zo štatistického výkazu vyplýva, že vo FZO a v meste Banská Štiavnica sa neposkytuje odľahčovacia služba, napriek tomu, že je 150 poberateľov príspevku na opatrovanie, pre ktorých je primárne odľahčovacia služba určená. Pozitívne možno hodnotiť medziročný nárast výdavkov na vyššie poskytované sociálne služby – nárast v roku 2020 oproti roku 2018 o 60 %.

Tabuľka 12 Počet osôb, ktorým bola poskytnutá vybraná sociálna služba

Ročný výkaz o vybraných druhoch sociálnych služieb												
Obec	Rok	Počet osôb, ktorým bola poskytnutá služba										
		nízkoprahové denné centrum	požičiavanie pomôcok	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností	denné centrum	integračné centrum	jedáleň	práčovňa	stredisko osobnej hygieny	komunitné centrum	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Banská Štiavnica	2018	-	-	-	-	87	-	-	-	-	292	-
	2019	-	-	-	-	91	-	-	-	-	325	-
	2020	-	-	-	-	87	-	-	-	-	140	-
Prenčov	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	205	-
	2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	210	-
	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	50
Spolu:		-	-	-	-	265	-	-	-	-	1264	50

Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

Tabuľka 13 Vykázané ročné výdavky obce na zabezpečenie vyššie uvedenej služby

Vykázané ročné výdavky obce na zabezpečenie vyššie uvedenej služby sú nasledovné			
Obec	2018	2019	2020
Banská Štiavnica	53 814.-	48 395.-	36 820.-
Prenčov	34 615.-	29 348.-	55 153.-
Spolu:	88 429.-	77743.-	91 973.-

Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

Z vybraných druhov ambulantných a podporných sociálnych služieb sa vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica poskytujú služby v dennom centre a komunitnom centre. Pozitívne možno hodnotiť, že v obci Prenčov sa od roku 2020 poskytuje terénna sociálna služba krízovej intervencie. Výdavky do týchto sociálnych služieb majú len mierne narastajúcu tendenciu (medziročný nárast v roku 2020 oproti roku 2018 je len 4 %).

2.3.4.2 Potrebnosť sociálnych služieb na základe odkázanosti na sociálnu službu

Tabuľka 14 Počet vydaných posudkov o odkázanosti na sociálnu službu

Počet vydaných posudkov o odkázanosti na sociálnu službu					
ROK	Počet vydaných posudkov	Opatrovateľská služba - terénna	Zariadenie pre seniorov - pobytová	Zariadenie opatrovateľskej služby	Denný stacionár
2019	28	11	16	0	1
2020	16	4	12	0	0
2021	27	8	19	0	0
2022	31	7	23	0	0
2023	14	2	12	0	0

Zdroj: prieskum medzi zapojenými obcami

Počet vydaných posudkov v rámci FZO a v meste Banská Štiavnica sa udržiaval na približne rovnakej úrovni pod 60 posudkov za rok. Nižší počet vydaných posudkov v roku 2020 súvisel s prvým rokom pandémie COVID, údaje za rok 2023 sú len za prvý polrok. Z vydaných rozhodnutí o odkázanosti je evidentné, že požiadavky na celoročnú pobytovú sociálnu službu prevyšujú požiadavky na terénnu sociálnu službu skoro trojnásobne.

2.3.4.3 Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Banská Štiavnica podľa zriaďovateľa

Tabuľka 15 Zariadenia sociálnych služieb zriadené BBSK v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov zariadenia a adresa zariadenia	Druh a kapacita zariadenia	Cieľová skupina
Domov Márie Špitálska 3 969 01 Banská Štiavnica	špecializované zariadenie - 45 miest	fyzické osoby s duševnými poruchami a s telesným a zmyslovým postihnutím, s demenciami rôzneho typu etiológie, Alzheimerovou chorobou a schizofróniou
Pobočka Domov Márie, Strieborná 15 Banská Štiavnica	zariadenie pre seniorov - 30 miest domov sociálnych služieb - 27 miest	seniori a občania so zdravotným postihnutím
Pobočka Domov Márie, L. Svobodu 37-39 Banská Štiavnica	domov sociálnych služieb - 30 miest zariadenie podporovaného bývania - 10 miest	fyzické osoby odkázané na dohľad, pod ktorým sú schopní viesť samostatný život

Tabuľka 16 Zariadenia sociálnych služieb zriadené neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov zriaďovateľa a adresa	Názov zariadenia a adresa zariadenia	Druh a kapacita zariadenia	Cieľová skupina
Územný spolok Slovenského Červeného kríža Bratská 1482/9 969 01 Banská Štiavnica	Sociálne stredisko SČK Bratská 1482/9 969 01 Banská Štiavnica	domov sociálnych služieb s ambulantnou formou - 15 miest	deti, mládež a dospelí so zdravotným postihnutím
MARGARÉTKA Bratská 1482/9 969 01 Banská Štiavnica	Denný stacionár Margarétka Bratská 1482/9 969 01 Banská Štiavnica	denný stacionár s ambulantnou formou - 20 miest	deti, mládež a dospelí so zdravotným postihnutím
DOM SENIOROV VITALITA 969 01 Banský Studenec 116	Dom seniorov Vitalita Banský Studenec 116 969 01 Banský Studenec	zariadenie pre seniorov - 28 miest	seniori s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom
JA Home life n.o. Pletiariska 1614/10 969 01 Banská Štiavnica	Domov Života Pletiariska 1613/9 969 01 Banská Štiavnica	zariadenie pre seniorov - 31 miest špecializované zariadenie – 7 miest	seniori s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy - Alzheimerova choroba, demencie rôzneho typu etiológie
Martinus Štefana Moyzesa 248/2 969 01 Banská Štiavnica	Útulok sv. Martina Banský Studenec 70 969 01 Banský Studenec	útulok - 8 miest	muži v krízovej sociálnej situácii z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania
GULIVER, n.o. Dolná 842/5 969 01 Banská Štiavnica	Súkromné jasle Guliver Poľovnícka 1914/3B 969 01 Banská Štiavnica	zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - 7 miest	rodičia s deťmi od 1 do 3 rokov

Tabuľka 17 Zariadenia sociálnych služieb zriadené mestom alebo obcou v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov zriaďovateľa a adresa	Názov zariadenia a adresa zariadenia	Druh a kapacita zariadenia	Cieľová skupina
Obec Baďan 969 01 Baďan 11	Komunitné centrum Baďan 96901 Baďan 61	komunitné centrum – 50 miest	osoby v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby
Obec Prenčov 969 73 Prenčov 300	SENIOR PARK PRENČOV Prenčov 242 969 73 Prenčov	zariadenie opatrovateľskej služby - 10 miest zariadenie pre seniorov - 30 miest denný stacionár - 20 miest	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom osoby v dôchodkovom veku
Obec Prenčov 969 73 Prenčov 300	Komunitné centrum Prenčov 969 73 Prenčov 186	komunitné centrum - 100 miest	osoby v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby
Obec Svätý Anton 969 72 Svätý Anton 34	Komunitné centrum Svätý Anton 969 72 Svätý Anton 628	komunitné centrum – 30 miest	osoby v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby
Mesto Banská Štiavnica Radničné námestie 1/1 969 01 Banská Štiavnica	Komunitné centrum Šobov Šobov 1407/7 969 01 Banská Štiavnica	komunitné centrum – 20 miest	osoby v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby

Tabuľka 18 Terénne sociálne služby poskytované neverejnými poskytovateľmi so sídlom v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov poskytovateľa	Druh sociálnej služby	Cieľová skupina
Územný spolok Slovenského Červeného kríža Bratská 1482/9 969 01 Banská Štiavnica	Opatrovateľská služba (územie okresu Banská Štiavnica)	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
MARGARÉTKA Bratská 1482/9 969 01 Banská Štiavnica	Opatrovateľská služba (územie okresu Banská Štiavnica)	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
S.O.V.I. n. o. Spojná 1131/4, 969 01 Banská Štiavnica	Prepravná služba (územie Banskobystrického kraja)	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
JA Home life n.o. Pletiariska 1614/10, 969 01 Banská Štiavnica	Prepravná služba (územie Banskobystrického kraja)	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
OBČIANSKE ZDRUŽENIE NA OCHRANU MATKY A DIEŤAŤA Tabaková č. 1125/7 969 01 Banská Štiavnica	Opatrovateľská služba (okres Banská Štiavnica)	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom

Tabuľka 19 Podporné sociálne služby s ambulatnou formou a terénne sociálne služby poskytované obcami a mestami v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov poskytovateľa	Druh sociálnej služby	Cieľová skupina
Mesto Banská Štiavnica	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Mesto Banská Štiavnica	Denné centrum Obrancov mieru 40/40, 969 01 Banská Štiavnica – 40 miest	seniori s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Mesto Banská Štiavnica	Denné centrum Nám. Sv. Trojice 9/5, 969 01 Banská Štiavnica – 40 miest	seniori s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Banská Belá	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Ilija	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Močiar	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Prenčov	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Prenčov	Prepravná služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Svätý Anton	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Svätý Anton	Denné centrum 969 72 Svätý Anton 34 - 20 miest	seniori s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Obec Podhorie	Opatrovateľská služba	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom

Tabuľka 20 Poradenské a prevenčné aktivity so sídlom v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov poskytovateľa	Poradenské a prevenčné aktivity	Cieľová skupina
Martinus Štefana Moyzesa 248/2 969 01 Banská Štiavnica	Základné sociálne poradenstvo v teréne na území okresu Banská Štiavnica	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom osoby v krízovej sociálnej situácii

Tabuľka 21 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií poskytované v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Názov poskytovateľa	Druh sociálnej služby	Cieľová skupina
Santea, n.o. Ul. I. Krasku 1089/14 934 01 Levice	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom

2.3.4.4 Poskytovatelia sociálnych služieb štruktúrovaní podľa sociálnych udalostí

Tabuľka 22 Poskytovatelia sociálnych služieb štruktúrovaní podľa sociálnych udalostí v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023

Oblasť	Druh sociálnej služby	Počet poskytovateľov v okrese Banská Štiavnica
Krízová intervencia		
	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	-
	Nízkoprahové denné centrum	-
	Integračné centrum	-
	Komunitné centrum	4
	Nocľaháreň	-
	Útulok	1
	Domov na polceste	-
	Zariadenie núdzového bývania	-
	Nízkoprahová sociálna služby pre deti a rodinu	-
Spolu:		5
Podpora zosúladzovania rodinného a pracovného života		
	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	-
	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	-
	Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života	-
	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	1
	Služba včasnej intervencie	1
Spolu:		2
Nepriaznivá situácia z dôvodu zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dôchodkového veku		
	Zariadenie podporovaného bývania	1
	Zariadenie pre seniorov	4
	Zariadenie opatrovateľskej služby	1
	Rehabilitačné stredisko	-
	Sociálna rehabilitácia	-
	Domov sociálnych služieb	2
	Špecializované zariadenie	2
	Denný stacionár	2
	Denné centrum	3
	Sociálne poradenstvo	1
	Opatrovateľská služba	10
	Prepravná služba	3
	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	1
Spolu:		30

Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

Celkovo v okrese Banská Štiavnica pôsobí 18 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú 37 druhov sociálnych služieb, z toho 81 % (30) sú sociálne služby na riešenie nepriaznivej situácie z dôvodu zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dôchodkového veku, primárne

určené pre osoby so zdravotným postihnutím a seniorov. 14 % služieb je určených na riešenie krízových situácií pre osoby, ktoré sú ohrozené stratou bývania, osoby, ktoré nemajú zabezpečené základné životné potreby, osoby, ktoré nie sú schopné riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok a pod. 5 % služieb je určených pre rodiny s deťmi na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života, na podporu rodín s deťmi, ak je ich vývin oneskorený alebo ohrozený z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia.

2.4 Dostupnosť zdravotníckych služieb

Tabuľka 23 Prítomnosť zdravotníckych služieb a zariadení

Typ zariadenia→	Názov obce ↓										
	Lekárne a výdajne liekov	ADOS	Výdajne zdravotníckych pomôcok	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	Samostatné ambulancie lekára špecialistu	Rýchla zdravotnícka pomoc	Liečebne, domy ošetr. starostlivosti, hospice, zar. biomed. výskumu	Transfúziologické a hematologické oddelenia
Bad'an	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Banská Belá	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Banská Štiavnica	8	-	1	6	2	5	3	24	2	1	-
Banský Studenec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beluj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekýš	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kozelník	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Močiar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Počúvadlo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podhorie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prenčov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svätý Anton	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Štiavnické Bane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vysoká	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kráľovce-Krnišov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Žibritov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Štatistický úrad SR, Zdroj: FZO z Regiónu Sitno, Štatistická analýza vybraných ukazovateľov, október 2021, BBSK

Dostupnosť zdravotníckych zariadení vo FZO a v meste Banská Štiavnica nie je veľmi priaznivá. Zdravotnícke služby aj poskytovatelia sú dostupné prevažne v okresnom meste Banská Štiavnica, kde sa nachádzajú lekárne (8), ambulancie pre špecialistov, všeobecných lekárov pre dospelých a deti, rýchla zdravotnícka pomoc, hospic. Zo 16 obcí FZO sa len v Banskej Belej nachádza ADOS a 1 ambulancia praktického lekára pre dospelých.

2.5 Zhrnutie sociálnej situácie a dostupnosti sociálnych a zdravotníckych služieb vo FZO a v meste Banská Štiavnica

FZO z Regiónu Sitno tvorí 16 obcí, z ktorých 14 je lokalizovaných v okrese Banská Štiavnica, dve obce v okrese Krupina.

Dostupnosť služieb do CISZS zo všetkých 16 obcí je optimálna, najviac je vzdialená obec Baďan, z ktorej je časová dostupnosť 26 min. 50 % obcí vo FZO má časovú dostupnosť do 15 min.

Na území FZO z Regiónu Sitno k 31.12.2022 žije **15 721** obyvateľov. Viac ako polovica obcí (53 %) vo FZO má počet obyvateľov menej ako 200. Podiel ľudí žijúcich v malých obciach (do 200 obyvateľov) je 7,94 %, resp. v obciach do 500 obyvateľov predstavuje necelých 15,33 % obyvateľov FZO. Pre obyvateľov v malých obciach sa z vyššie uvedených dôvodov stávajú sociálne služby nedostupnými.

Ukazovatele starnutia populácie vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica nie sú veľmi priaznivé.

Tabuľka 24 Ukazovatele starnutia populácie vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica

Ukazovatele starnutia populácie/indexy	Vyhodnotenie
Podiel populácie v poproduktívnom veku (65+) k 31.12.2022	9 obcí zo 17 (53 % obcí) má podiel populácie v poproduktívnom veku vyšší, než má okres Banská Štiavnica (18,25 %) a SR (17,85 %)
Index ekonomického zaťaženia, ktorý vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku na 100 produktívnom veku (k 31.12.2022)	V 6 obciach zo 17 (35 % obcí) pripadá na 100 obyvateľov v produktívnom veku viac osôb v predproduktívnom veku ako v okrese Banská Štiavnica (50,47 %) V 5 obciach zo 17 (29,4 % obcí) pripadá na 100 obyvateľov v produktívnom veku viac osôb v predproduktívnom veku ako na Slovensku (51,38 %)
Index ekonomickej závislosti seniorov, ktorý vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v produktívnom veku (k 31.12.2022)	V 12 obciach zo 17 obcí (71 % obcí) pripadá na 100 obyvateľov v produktívnom veku viac seniorov (osôb v poproduktívnom veku) ako v okrese Banská Štiavnica (26,11 %) a aj v SR (26,13 %)
Index starnutia, ktorý vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku na 100 osôb v predproduktívnom veku (k 31.12.2022)	V 9 obciach zo 17 (53 % obcí) pripadá na 100 osôb v predproduktívnom veku viac osôb v poproduktívnom veku ako v okrese Banská Štiavnica (126,98 %) V 12 obciach FZO z 17 (71 % obcí) pripadá na 100 osôb v predproduktívnom veku viac osôb v poproduktívnom veku ako v rámci SR (110,95 %)

Zdroj: vlastné spracovanie

Z prehľadu je zrejmé, že ukazovatele starnutia populácie - index starnutia u 53 % obcí vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica je vyšší ako v okrese aj v rámci SR, index ekonomickej závislosti je u 71 % obcí vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica nepriaznivejší ako v okrese Banská Štiavnica a SR.

Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12.2021 v okrese Banská Štiavnica bola 7,41 % (na 26. mieste v rámci SR). 42 % UoZ je v evidencii viac ako 12 mesiacov. 87,4 % z evidovaných UoZ je znevýhodnených (mladší ako 26 rokov, starší ako 50 rokov, nižšie vzdelanie, občan so zdravotným postihnutím, osamelá osoba a pod.), 13 % z evidovaných znevýhodnených UoZ tvoria osoby so zdravotným postihnutím.

Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica má od roku 2018 klesajúcu tendenciu, k 31.7.2022 celkový počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi bol 250.

Počet poberateľov rodičovského príspevku s dieťaťom s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom je stabilizovaný. K 31.07.2022 počet poberateľov tejto dávky vo FZO a v meste Banská Štiavnica bol 30.

Celkový počet občanov s ŤZP vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica je 1553, čo predstavuje takmer 10 % z celkového počtu obyvateľov, z toho 56 % tvoria osoby vo veku 62 rokov a viac.

Celkový počet poberateľov príspevku na opatrovanie má vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica v sledovanom období 07/2018 – 07/2021 stúpajúci trend (nárast o 39 %) a v roku 2021 sa počet poberateľov pohyboval okolo 150. Počet opatrovaných bol 153 (niektorí poberatelia opatrujú viac osôb). Počet poberateľov príspevku na osobnú asistenciu má taktiež stúpajúci trend, nárast o 36 % oproti roku 2018.

Z terénnych sociálnych služieb sa vo FZO a v meste Banská Štiavnica poskytuje opatrovateľská a prepravná služba v 4 obciach. Zo štatistického výkazu vyplýva, že vo FZO a v meste Banská Štiavnica sa neposkytuje odľahčovacia služba, napriek tomu, že je 150 poberateľov príspevku na opatrovanie, pre ktorých je primárne odľahčovacia služba určená. Pozitívne možno hodnotiť medziročný nárast výdavkov na vyššie poskytované sociálne služby – nárast v roku 2020 oproti roku 2018 o 60 %.

Z vybraných druhov ambulatných a podporných sociálnych služieb sa vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica poskytujú služby v dennom centre a komunitnom centre. Pozitívne možno hodnotiť, že v obci Prenčov sa od roku 2020 poskytuje terénna sociálna služba krízovej intervencie. Výdavky do týchto sociálnych služieb majú len mierne narastajúcu tendenciu (medziročný nárast v roku 2020 oproti roku 2018 je len 4 %).

Počet vydaných rozhodnutí o odkázanosti na sociálne služby (opatrovateľskú službu, zariadenie pre seniorov a zariadenie pre opatrovateľskú službu) má klesajúci trend – pokles v roku 2020 oproti roku 2018 o 24 %.

Celkovo v okrese Banská Štiavnica pôsobí 18 poskytovateľov sociálnych služieb (poskytujú 37 druhov sociálnych služieb), z toho 81 % sú sociálne služby na riešenie nepriaznivej situácie z dôvodu zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dôchodkového veku, primárne určené pre osoby so zdravotným postihnutím a seniorov; 14 % je na riešenie krízových situácií pre osoby, ktoré sú ohrozené stratou bývania, osoby, ktoré nemajú zabezpečené základné životné potreby, osoby, ktoré nie sú schopné riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok a pod.; 5 % služieb je určených pre rodiny s deťmi na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života, na podporu rodín s deťmi, ak je ich vývin ohrozený z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia.

Dostupnosť zdravotníckych zariadení vo FZO a v meste Banská Štiavnica nie je veľmi priaznivá, zdravotnícke služby aj poskytovatelia sú dostupné prevažne v okresnom meste Banská Štiavnica, kde sa nachádzajú lekárne (8), ambulancie pre špecialistov, všeobecných lekárov pre dospelých a deti, rýchla zdravotnícka pomoc, hospic. Zo 16 obcí z FZO sa len v Banskej Belej nachádza ADOS a 1 ambulancia praktického lekára pre dospelých.

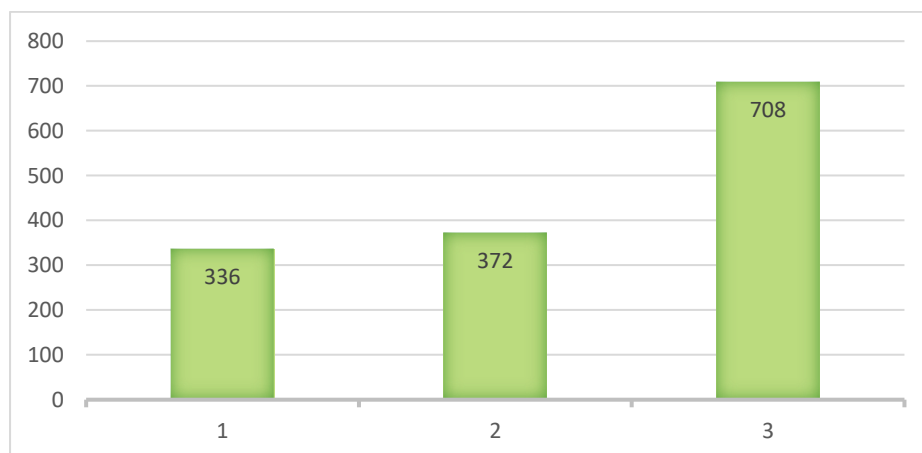
2.6 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu - občania

Cieľom prieskumu bolo na základe získaných informácií zistiť a objektivizovať potreby obyvateľov FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica v oblasti sociálnych služieb. Získané informácie sa využijú ako argumenty a východisko pri návrhu priorít, strategických a špecifických cieľov, ako aj opatrení a aktivít v strategickej časti KPSS.

Predmetom prieskumu bolo zistiť skutočné potreby, miestne špecifiká určitých cieľových skupín, o ktorých nie sú dostatočné informácie zo štatistických dát (napr. prítomnosť detí u seniorov v blízkosti ich domácnosti; činnosti, pri ktorých očakávajú pomoc od obce; dobu čakania na poskytnutie sociálnej služby a podobne).

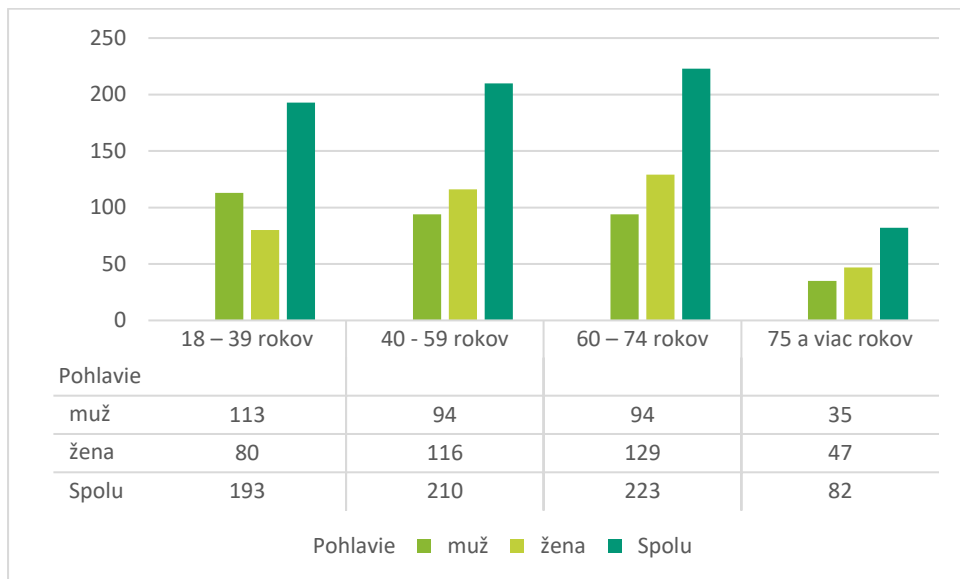
Metóda prieskumu – za účelom naplnenia cieľa a získania relevantného obrazu o reálnych potrebách a požiadavkách obyvateľov bol odborným tímom spracovaný dotazník s 18 otázkami, ktoré obsahovali výber preddefinovaných otázok. Prieskum bol uskutočnený v čase od 7. septembra do 11. októbra 2022. Zber dát bol realizovaný prostredníctvom agentúry Markant, s.r.o. Kvantitatívny prieskum bol realizovaný dotazníkovou metódou, kde cieľovou skupinou boli osoby v ekonomicky aktívnom veku (18 – 59) a osoby v seniorskom veku (60 a viac). Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo celkom 708 respondentov z FZO z Regiónu Sitno a z mesta Banská Štiavnica, čo predstavuje celkom 4,5 % z celkového počtu obyvateľov regiónu (vrátane Banskej Štiavnice). Prieskum nebol realizovaný v populácii v predproduktívnom veku (0 – 18 rokov). Základný súbor vo výskumnom súbore tvorí populácia v produktívnom a poproduktívnom veku, čo predstavuje za FZO z Regiónu Sitno a mesto Banská Štiavnica 13 594 obyvateľov. Výberový súbor (708 respondentov) predstavuje 5,2 % z celkového počtu základného súboru prieskumu. Vo vzťahu k zastúpeniu počtu obyvateľov jednotlivých obcí bol zohľadnený proporčný stratifikovaný výber. Na základe spôsobu a rozsahu výberu respondentov do výskumnej vzorky **je možné zistenia dotazníkového prieskumu zovšeobecniť**.

Graf 7 Štruktúra respondentov prieskumu z hľadiska pohlavia

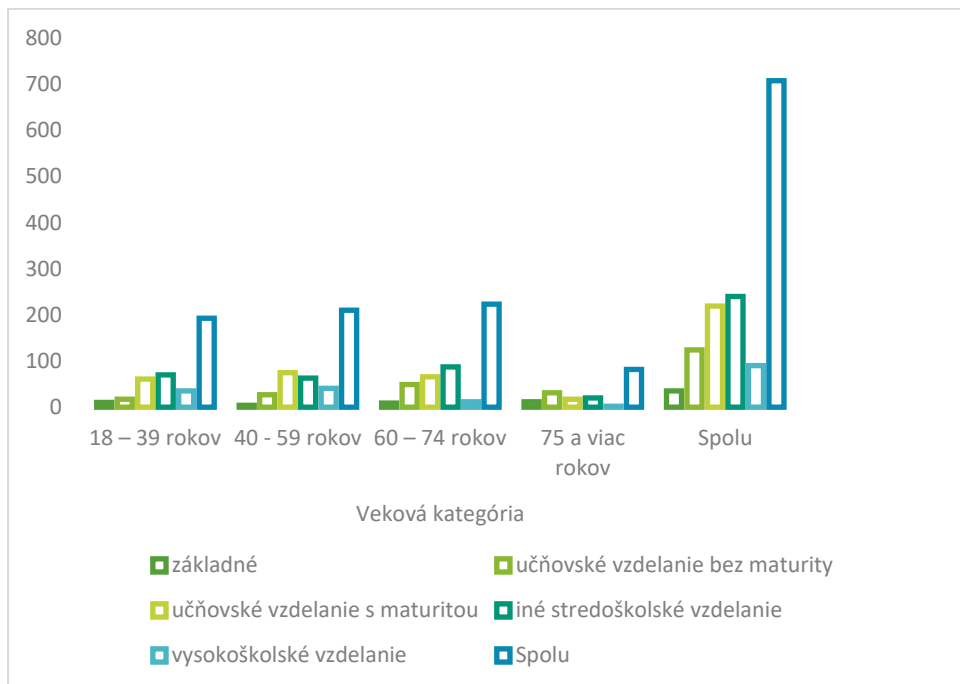
Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 47,5 % mužov (1) a 52,5 % žien (2) celkom 708 osôb (3).

Graf 8 Štruktúra osôb zapojených do prieskumu z hľadiska veku

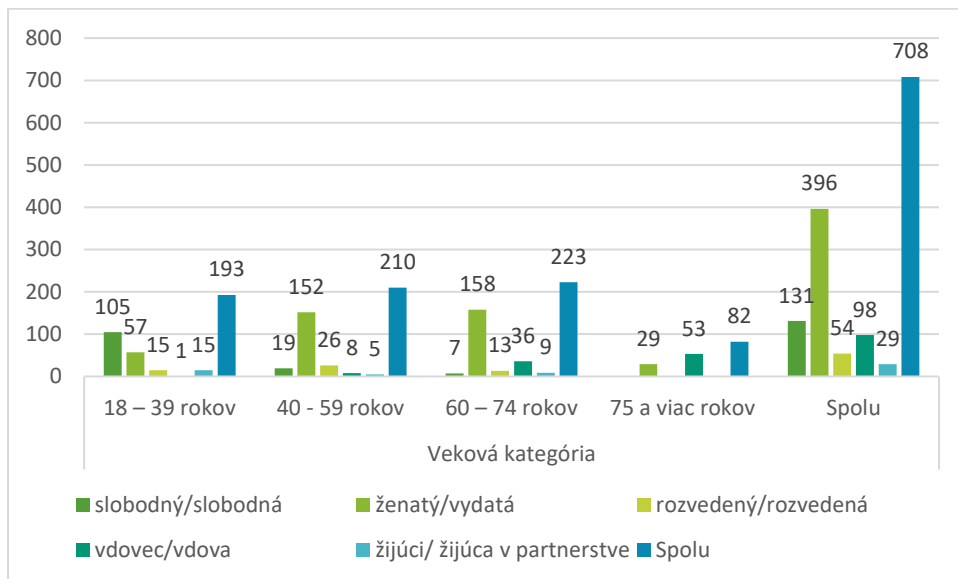
Zo zapojených osôb bolo 29,7 % vo veku 40 – 59 rokov a 31,5 % bolo vo vekovej skupine 60 – 74 rokov. Z výskumného súboru 56,9 % boli zastúpené osoby v ekonomicky aktívnom veku (produktívny vek) a 43,08 % boli zastúpení seniori vo veku 60 a viac rokov.

Graf 9 Vzdelanie osôb zapojených do prieskumu

Vo výskumnej vzorke z hľadiska vzdelania bolo najvyššie zastúpenie osôb s učňovským vzdelaním s maturitou (30,9 %) a iné stredoškolské vzdelanie (33,8 %).

Graf 10 Rodinný stav zapojených osôb

Viac ako polovicu osôb (55,9 %) z výskumnej vzorky tvoria osoby žijúce v manželskom zväzku, 18,5 % sú slobodní a takmer 14 % sú vdovci, resp. vdovy.

Vychádzajúc z princípu subsidiarity sme v rámci prieskumu zisťovali, či seniori v dôchodkovom veku vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica majú rodinu (deti v blízkosti). Z uvedeného dôvodu sme sa v otázke 5 pýtali na bydlisko detí.

Graf 11 Bydlisko detí respondentov vo veku 60 rokov a viac

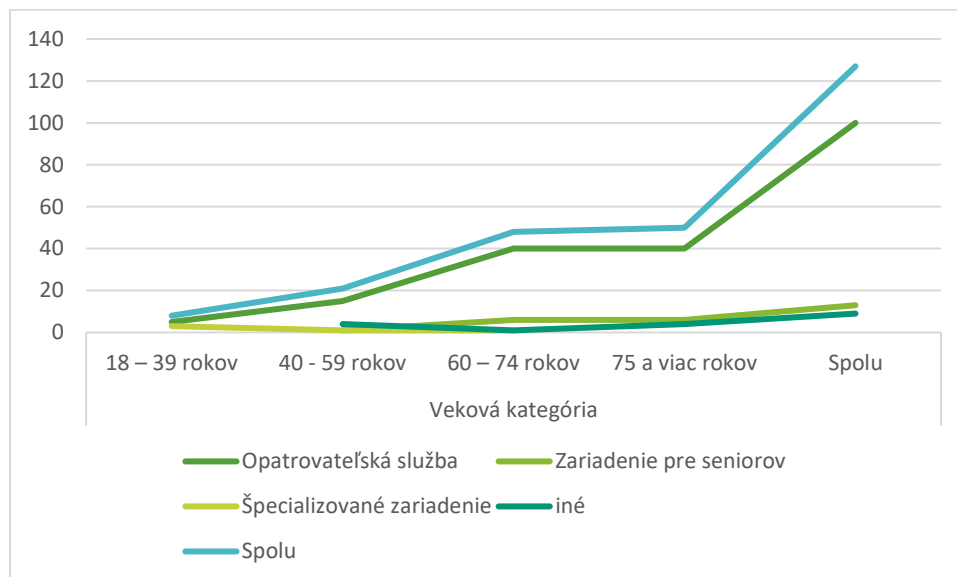
U osôb vo veku 60 rokov a viac 25,4 % má deti v okrese; 11,7 % má deti v kraji (regióne); 13 % má deti mimo kraja, ale v SR; 6,6 % má deti mimo SR. Zo zisťovania bydliska detí sme zistili, že viac ako polovica seniorov (56,7 %) v prípade odkázanosti na pomoc nemá deti v bezprostrednej blízkosti a budú odkázaní na komunitné sociálne služby v obci.

V otázke 6B sme zisťovali vo výskumnom súbore koľko osôb má rozhodnutie o odkázanosti a aj stupeň odkázanosti na pomoc. Z celkového počtu vo výskumnej vzorke nám na uvedenú otázku odpovedalo 127 osôb, čo je 17,9 %. Posudok o odkázanosti na pomoc má 39,4 % osôb vo veku 75 a viac a 37,8 %

osoby vo veku 60 – 74 rokov. **Viac ako ¼ (77,2 %) osôb v regióne, ktoré majú posudok o odkázanosti, je v seniorskom veku.**

V otázke 6C sme sa zaujímali o to, akú sociálnu službu najčastejšie žiadali osoby odkázané na pomoc.

Graf 12 Najčastejšie požadovaná sociálna služba

Z celkového počtu osôb, ktoré mali posudok, resp. rozhodnutie o odkázanosti na pomoc, **78,7 % uviedlo, že požiadalo o opatrovateľskú službu.**

V otázke 7A sme zisťovali, pri ktorých činnostiach respondenti potrebujú pomoc, bez ohľadu na to, kto im pomáha. Najčastejšie boli uvádzané činnosti:

- Sprevádzanie k lekárovi – 17,4 %
- Doprava motorovým vozidlom – 17,4 %
- Nákup potravín – 14,7 %

Uvedený okruh činností, kde by osoby potrebovali pomoc spadajú do obsahu opatrovateľskej, resp. prepravnej služby.

V otázke 7B sme zisťovali, ktoré subjekty najčastejšie poskytujú pomoc v prípade potreby. Najčastejšie boli uvedené subjekty – rodina; partner/partnerka; známi, susedia, priatelia (bezplatne). V rámci uvedeného zistenia je potrebné zvýrazniť **prirodzený potenciál komunity** (pomoc/svojpomoc). **Pri návrhu sociálnych služieb bude potrebné z uvedeného dôvodu venovať pozornosť podporným a odľahčovacím službám.**

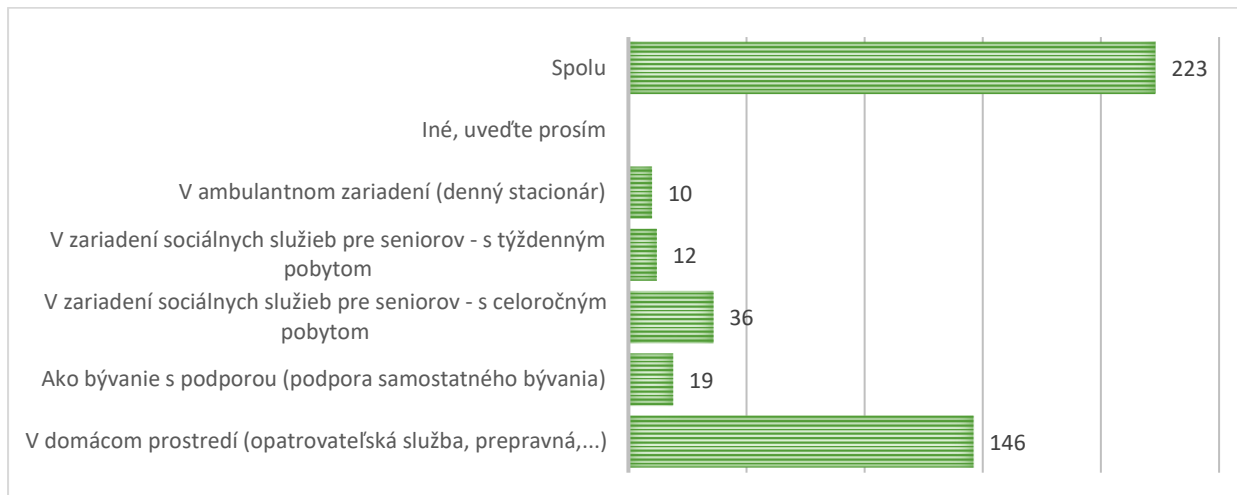
Obsahovo podobné zameranie bolo aj v otázke 7C, kde sme zisťovali, ktoré zo služieb by respondenti využili, ak by im ich obec vedela zabezpečiť.

- Pomoc s nákupom potravín – 16,5 %
- Prinesenie stravy – 15,4 %
- Doprava motorovým vozidlom – 14,97 %
- Sprevádzanie k lekárovi – 14,97 %
- Poskytnutie ošetrovateľskej starostlivosti – 6,4 %

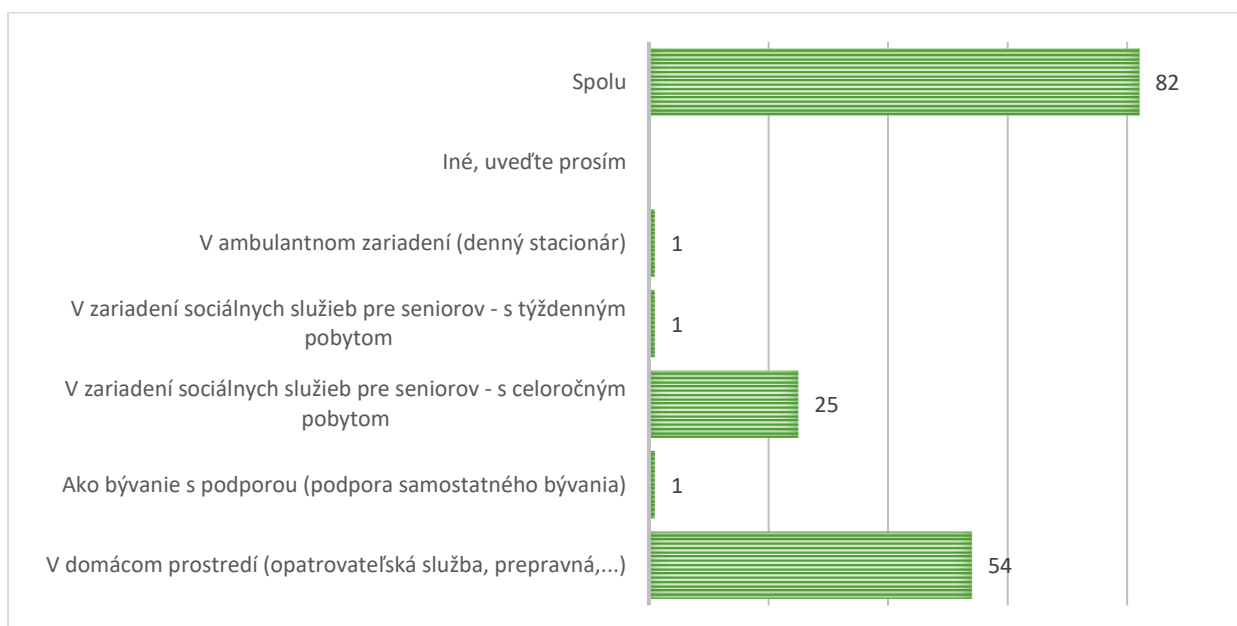
V otázke 8 sme zisťovali akú maximálnu sumu si môžu osoby odkázané na pomoc dovoliť platiť mesačne. Suma sa pohybovala v rozmedzí medzi 70 – 80€/mesačne.

V otázke 9 sme zisťovali preferenciu v prípade odkázanosti osoby na pomoc pri výbere druhu a formy sociálnej služby. Nižšie uvedené grafy dokumentujú, že **60,3 % z celkového počtu opýtaných jednoznačne uprednostňuje poskytovanie sociálnej služby v domácom/prirodzenom prostredí.**

Graf 13 Preferencie sociálnych služieb vo veku 60 – 74 rokov

Graf 14 Preferencie sociálnych služieb vo veku 75 rokov a viac

V otázke 13 sme zisťovali dôvod, prečo odkázané osoby požiadali sociálnu službu. Najfrekvencovanejšie odpovede z ponúknutých boli:

- Zlý zdravotný stav
- Sám sa už o seba nedokážem postarať
- Je mi to tak jednoduchšie
- Nedostatok pomoci v domácom prostredí

V otázke 14 sme zisťovali, čo sa respondentom na poskytovaných sociálnych službách nepáči, čo je potrebné zmeniť. Odpovede na uvedenú otázku boli veľmi rôznorodé (napr. málo pracovníkov, málo informácií o službách, všetko ide na moje náklady, nedokážem si našetriť, málo zamestnancov, nízka podpora štátu a pod.

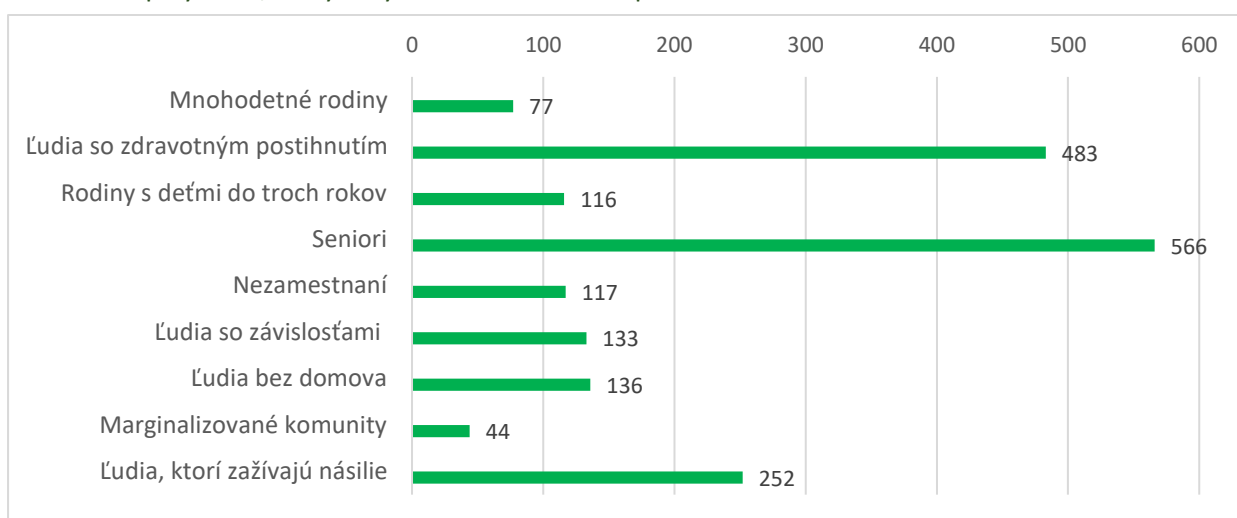
Podobne aj na otázku 15, kde sme zisťovali čo by pomohlo vyriešiť situáciu osôb ktoré potrebujú pomoc, boli veľmi rôznorodé odpovede typu: viac peňazí v systéme, modernejšie zariadenie, väčšia podpora pre ľudí s autizmom a začlenenie do spoločnosti a podobne).

Na otázku 16 - „Odkiaľ ste sa dozvedeli o sociálnej službe?“ z celkového počtu osôb, ktoré na túto otázku odpovedali, uviedlo:

- Od osoby s podobným problémom – 17 %
- Od osoby, ktorá sociálne služby využíva – 15 %
- Od rodiny, priateľov – 18 %
- Od lekára – 19,4 %

Na otázku 17 ktorým skupinám obyvateľov by mala obec/región venovať **najviac pozornosti, 80 % osôb si myslí, že by mala venovať pozornosť seniorom a 68 % osobám so zdravotným postihnutím.**

Graf 15 Skupiny osôb, ktorým by mala obec venovať pozornosť

Poslednou otázkou sme zisťovali, akú formu informácií týkajúcich sa sociálnych služieb, by respondenti uprednostnili.

- 33,8 % opýtaných by uvítalo dostupnú infolinku o možnosti pomoci v prípade potreby
- 22 % uprednostňuje formu letákov a propagačných materiálov

Realizovaný prieskum podporil hlavnú myšlienku komunitného plánovania, ktorá je jednoduchá – „skôr ako rozhodneš o potrebách ľudí, poraď sa s nimi“. Prieskum nám poskytol aj informácie a východiská pre uplatnenie ďalšieho princípu v komunitnom plánovaní – **princíp subsidiarity** – „nepomáhajte, buďte užitoční“, čo znamená poskytnúť takú formu a mieru pomoci, ktorú osoba potrebuje a nie čo si myslíme, že by potrebovala. Prieskum podporil aj tretí dôležitý princíp komunitného plánovania, že užívatelia sociálnych služieb (aj potencionálni, ktorým sa služba ešte neposkytuje) by sa mali podieľať na plánovaní a rozhodovaní o sociálnych službách – **princíp participácie**.

Výsledky prieskumu poukázali na to, že:

- viac ako polovica seniorov (56,7 %) v prípade odkázanosti na pomoc nemá deti v bezprostrednej blízkosti a budú odkázaní na komunitné sociálne služby v obci
- viac ako ¾ (77,2 %) osôb, ktoré majú posudok o odkázanosti, je v seniorskom veku

- 78,7 % osôb, ktoré mali posudok, resp. rozhodnutie o odkázanosti na pomoc, uviedlo, že požiadalo o opatrovateľskú službu
- uvedené okruhy činností, kde by osoby potrebovali pomoc, spadajú do obsahu opatrovateľskej, resp. prepravnej služby
- je potrebné zvýrazniť prirodzený potenciál komunity (pomoc/svojpomoc), pri návrhu sociálnych služieb bude potrebné z uvedeného dôvodu venovať pozornosť podporným a odľahčovacím službám
- 60,3 % z celkového počtu opýtaných uprednostňuje jednoznačne poskytovanie sociálnej služby v domácom/prirodzenom prostredí
- 80 % osôb si myslí, že obec by mala najviac pozornosti venovať seniorom a 68 % osobám so zdravotným postihnutím

2.7 SWOT analýzy

Uvedené SWOT analýzy boli vypracované v rámci stretnutí pracovnej skupiny KPSS participatívnym prístupom a sripomenkované Riadiacou skupinou KPSS.

2.7.1 Seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Tabuľka 25 SWOT analýza pre skupinu seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Silné stránky	Slabé stránky
✓ Dostupnosť úkonov opatrovateľskej služby – donáška stravy	✓ Nedostatočné finančné a priestorové podmienky pre aktivity seniorov
✓ Možnosti výberu (viac dodávateľov)	✓ Nedostatočné informácie o sociálnych službách pre seniorov
✓ Existencia zariadenia sociálnych služieb pre seniorov a osoby s ŤZP	✓ Nedostatočná dopravná dostupnosť z obcí regiónu do mesta
✓ Existencia podporovaného bývania	
✓ Aktivizácia a záujem seniorov participovať na rozvoji komunitného života	
✓ Atraktivita regiónu	
Príležitosti	Ohrozenia
✓ Rozvíjať sociálne služby	✓ Nedostatočná podpora štátu obciam pre podporu sociálnych služieb
✓ Kapacita prepravnej služby	✓ Nedostatočná dostupnosť zdravotníckych služieb
✓ Činnosť denných centier (v rámci nich jógu, tréningy pamäte)	✓ Znižovanie kvality zdravotníckych služieb
✓ Sprístupniť informácie o sociálnych službách (sociálny sprievodca)	

2.7.2 Osoby v nepriaznivej sociálnej situácii

Tabuľka 26 SWOT analýza pre skupinu osoby v nepriaznivej sociálnej situácii

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poskytované poradenstvo Regionálnou kanceláriou Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity ✓ Podpora BBSK ✓ Spolunažívanie ✓ Rodinná súdržnosť/pomoc ✓ Záujem pracovať/pracovné príležitosti v meste Banská Štiavnica ✓ Využívanie aktivačných prác ✓ Kultúra a tradície 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatok financií pre sociálne služby ✓ Vzájomná nedôvera medzi majoritnou spoločnosťou a rómskou menšinou/neznalosť komplexnosti problémov v rómskej menšine ✓ Mimovládne organizácie, ktoré sa venujú Rómom pôsobia len v meste Banská Štiavnica ✓ Chýba sociálne podnikanie/zamestnávanie Rómov ✓ Existencia socio-patologických javov (gamblerstvo, drogy, alkoholizmus) ✓ Rodinám z MRK často chýba dostatočná zodpovednosť ✓ Chýba koncepcia pravidelnej prevencie na školách
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Využitie (európskych) dotačných programov ✓ Verejno-prospešné práce/sociálne podnikanie ✓ Antidiskriminačný zákon ✓ Miestne podujatia (prezentácia miestnych remesiel, tradícií, zvykov,...) ✓ Motivácia príkladom/pozitívne vzory 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatok financií ✓ Chýba koncepcia prestupového bývania a obecné sociálne byty ✓ Nedôvera Rómov k verejným inštitúciám ✓ Diskriminácia (napr. pri hľadaní bývania, práce atď.) ✓ Zadlženosť ✓ Nízka finančná gramotnosť Rómov ✓ Nízka motivácia Rómov pre zlepšenie ich životnej situácie ✓ Chýbajúce pracovné návyky ✓ Nedostatočná spolupráca a koordinácia medzi neziskovými organizáciami, samosprávami a rómskymi komunitami ✓ Nevhodný systém vyplácania dávok v hmotnej núdzi ✓ Veľká zadlženosť jednotlivcov spôsobuje neochotu legálne pracovať

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

3.1 Vízia rozvoja sociálnych služieb

Vízia FZO z Regiónu Sitno v oblasti sociálnych služieb popisuje stav, ktorý chce región dosiahnuť v horizonte do roku 2030. Vízia reflektuje aj želania obyvateľov FZO z Regiónu Sitno, kde 60,3 % opýtaných v prieskume realizovanom v roku 2022 uviedlo, že uprednostňujú poskytovanie sociálnych služieb v domácom/prirodzenom prostredí. Viac ako $\frac{3}{4}$ vydaných posudkov o odkázanosti na pomoc inej osoby sú vydané pre osoby v seniorskom veku. V prieskume občania deklarovali potrebu rozvoja opatrovateľskej a prepravnej služby. Deklarované potreby z prieskumov potvrdzujú aj výzvy vychádzajúce zo SWOT analýzy – nedostatočné priestorové podmienky pre aktivity seniorov, nedostatočné informácie o sociálnych službách, nedostatočná dopravná dostupnosť z obcí do mesta.

Nárast počtu seniorov a rastúca potreba starostlivosti a sociálnych služieb musí viesť k rozvoju sociálnych systémov tak, aby reflektovali rôznosť sociálnej situácie seniorov a efektívne bojovali s rizikom sociálneho vylúčenia a závislosti. Pre seniorov je potrebné zaistiť taký systém sociálnych služieb, ktorý im umožní zotrvať v prirodzenom domácom prostredí čo možno najdlhšie (alebo aj po celý ich život), podporí udržanie ich sebestačnosti a aktivity, zaistí dôstojne prežitie tejto fázy života a súčasne pomôže rodinám, ktoré sa starajú o seniorov.

Starostlivosť o seniorov je potrebné chápať ako ponuku komplexných služieb, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí ich života. Pri poskytovaní služieb je potrebné rešpektovať individualitu seniora a jeho právo rozhodovať o službe. Prostredníctvom sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím je zaisťovaná pomoc so starostlivosťou o vlastnú osobu, so stravovaním a ubytovaním, pomoc so starostlivosťou o domácnosť, pomoc pri osobnej hygiene alebo zabezpečení podmienok pre osobnú hygienu, pomoc s výchovou a vzdelávaním; ďalej zabezpečenie ošetrovania, sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím, psychoterapia a pomoc pri uplatňovaní práv a záujmov. Cieľom služieb pre túto cieľovú skupinu býva okrem iného podpora rozvoja, alebo aspoň zachovania existujúcej samostatnosti užívateľa, jeho návrat (zotrvanie) do vlastného domáceho prostredia, obnovenie alebo zachovanie pôvodného spôsobu života, rozvíjanie schopnosti užívateľov služieb a umožnenie im, pokiaľ sú toho schopní, viesť samostatný život, zníženie sociálnych a zdravotných rizík súvisiacich so spôsobom života užívateľov, ako aj podpora zamestnanosti osôb so zdravotným znevýhodnením.

V oblasti pomoci rodinám s nepľnoletými deťmi a mládeži je potrebné sa zamerať na konkrétnu, adresnú, cieleňú pomoc členom rodiny, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii, kvôli ktorej je fungovanie rodiny ohrozené. Vo všeobecnosti sa takáto pomoc sústreďí predovšetkým na rodinné a právne poradenstvo, ochranu záujmu nepľnoletých detí, pomoc obetiam násillia a trestných činov, prevenciu kriminality, psychologickú a terapeutickú pomoc a na zaistenie dôstojného života členov rodiny.

Sociálne služby by mali byť vo vzťahu k Rómom zamerané na problém sociálneho vylúčenia. Rómovia, ako sociálne vylúčená skupina, vykazujú spoločné znaky, ktoré ich odlišujú od majoritnej spoločnosti. V prípade Rómov sa jedná predovšetkým o vysokú mieru nezamestnanosti, dlhodobú závislosť na sociálnom systéme, nízku vzdelanosť a vyššiu kriminalitu. Tieto aspekty spolu s odlišnými hodnotami vedú k problémom v súžití s väčšinovou spoločnosťou.

Vízia FZO z Regiónu Sitno je v súlade s národnou prioritou rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 – NP 1, ktorá preferuje komunitné sociálne služby poskytované v prirodzenom prostredí priamo v komunite bez ohľadu na zdravotné znevýhodnenie. Dôraz sa kladie na terénnu a ambulatnú formu v domácom prostredí človeka.

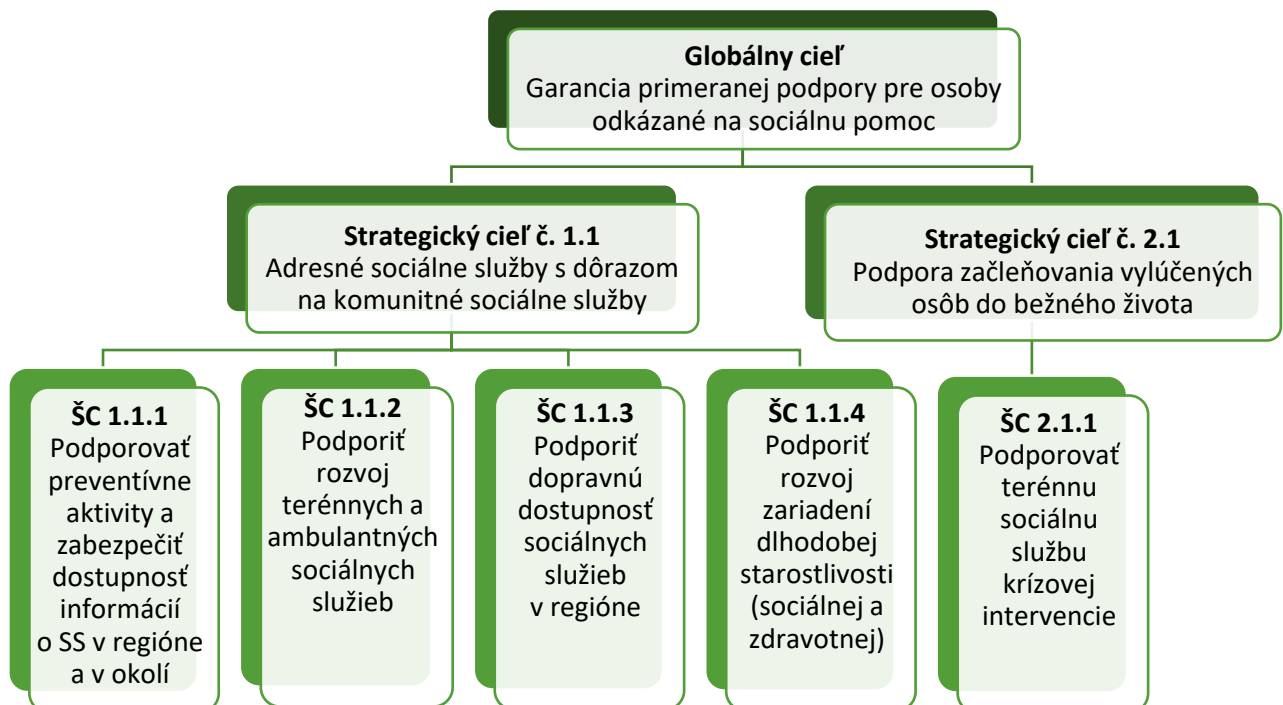
Vízia: FZO z Regiónu Sitno je a bude garanciou primeranej podpory pre osoby odkázané na sociálnu pomoc.

3.2 Štruktúra cieľov, priorít, opatrení a ich väzby

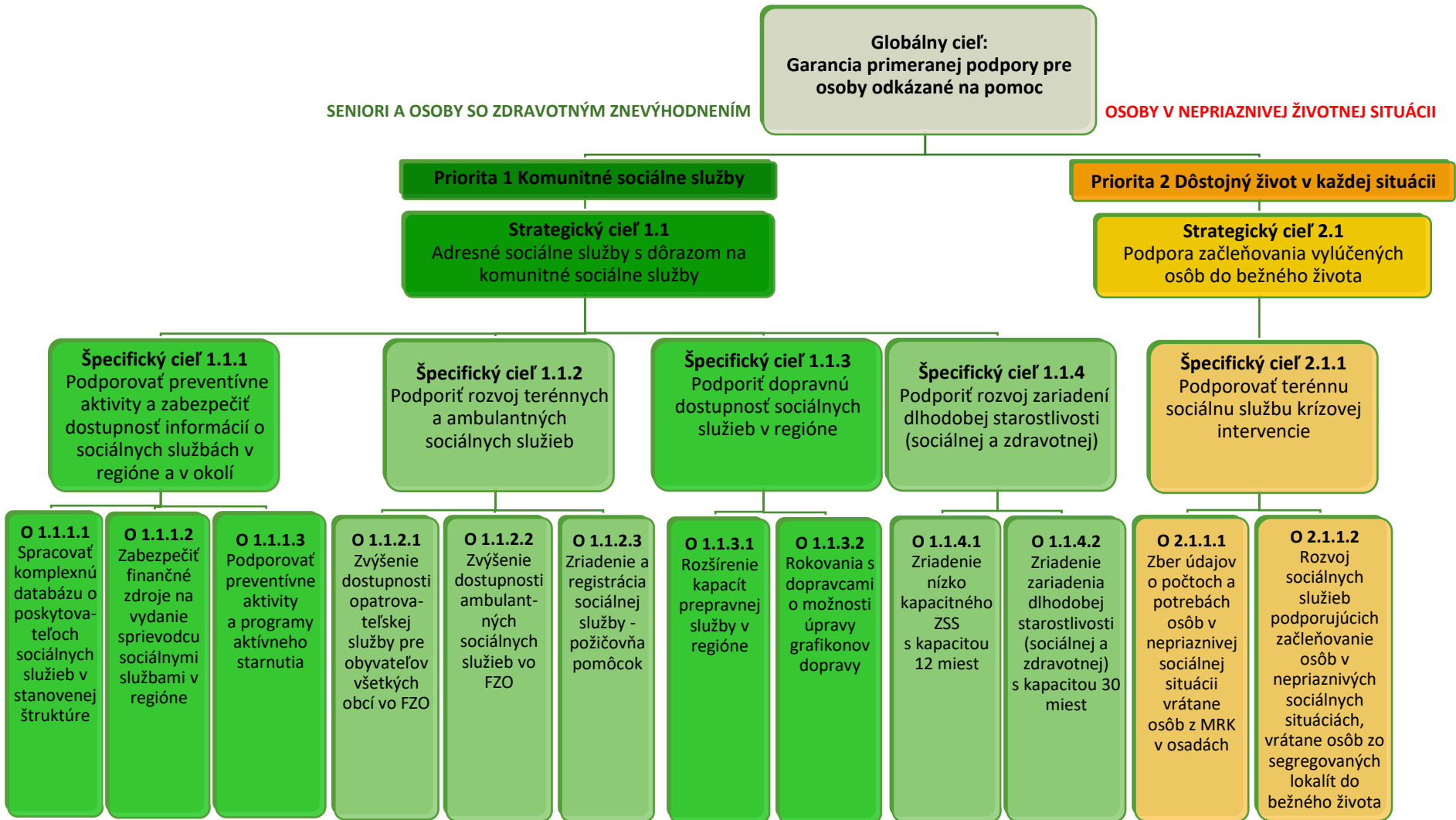
Štruktúra cieľov vytvára tzv. strom cieľov, ktorý je komplementárny k strategickému rámcu dokumentov vyšších úrovní ako na národnej, tak aj na regionálnej úrovni. Štruktúra cieľov je tvorená viacerými úrovňami. Kým strom problémov je obrazom súčasnej negatívnej situácie, strom cieľov predstavuje obraz budúcej želanej situácie. Ciele v strategickej časti sú previazané s cieľmi programových dokumentov na národnej úrovni – Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 a na regionálnej úrovni – Konceptcia rozvoja sociálnych služieb v BBSK na roky 2019 – 2025. Pri každom celi je uvedená väzba na konkrétny cieľ. Väzba na strategické dokumenty vyšších úrovní je dôležitá aj z hľadiska budúcich zdrojov financovania.

Prioritou v rámci sociálnej pomoci sú komunitné sociálne služby. Globálny a strategický cieľ je zameraný hlavne na cieľové skupiny seniorov a osoby so zdravotným postihnutím. Z cieľovej skupiny marginalizované rómske komunity (MRK) boli identifikované výzvy vo vzťahu k vytvoreniu podmienok pre začlenenie, nakoľko v obciach s prítomnosťou MRK (Prenčov a Svätý Anton) podľa Atlasu rómskych komunít (rok 2019) v týchto obciach bol odhadovaný podiel obyvateľov rómskeho etnika na úrovni 10 %. Výzvou je aj dopravná dostupnosť k zdravotníckym a iným verejným službám (12 km z Prenčova a 6 km zo Svätého Antona) a absencia autobusovej zastávky v blízkosti rómskych osídlení, čo je riešené v rámci špecifického cieľa 1.3 podporiť dopravnú dostupnosť sociálnych služieb v regióne.

Obrázok 4 Štruktúra cieľov KPSS FZO z Regiónu Sitno

Obrázok 5 Strom cieľov KPSS FZO z Regiónu Sitno - seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením a osoby v nepriaznivej životnej situácii

Tabuľka 27 Popis strategických cieľov, špecifických cieľov a opatrení

Vízia: FZO z Regiónu Sitno je a bude garanciou primeranej podpory pre osoby odkázané na sociálnu pomoc		
Globálny cieľ: Garancia primeranej podpory pre osoby odkázané na pomoc		
Priorita 1: Komunitné sociálne služby		Priorita 2 : Dôstojný život v každej situácii
Strategický cieľ 1.1 Adresné sociálne služby s dôrazom na komunitné sociálne služby		Strategický cieľ 2.1 Podpora začleňovania vylúčených osôb do bežného života
Špecifický cieľ 1.1.1 Podporovať preventívne aktivity a zabezpečiť dostupnosť informácií o sociálnych službách v regióne a v okolí		Špecifický cieľ 2.1.1 Podporovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie
Špecifický cieľ 1.1.2 Podporiť rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb		
Špecifický cieľ 1.1.3 Podporiť dopravnú dostupnosť sociálnych služieb v regióne		
Špecifický cieľ 1.1.4 Podporiť rozvoj zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej)		
Detailný popis strategických, špecifických cieľov a opatrení – seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením		
Priorita 1:		Komunitné sociálne služby
Strategický cieľ: 1.1		Adresné sociálne služby s dôrazom na komunitné sociálne služby
Špecifický cieľ 1.1.1		Podporovať preventívne aktivity a zabezpečiť dostupnosť informácií o sociálnych službách v regióne a v okolí
Krátky popis cieľa:		Zákon o sociálnych službách v § 6 uvádza, že osoby odkázané na pomoc majú právo na zabezpečenie dostupnosti informácií v zrozumiteľnej forme, aby mohli naplňať svoje právo výberu sociálnej služby podľa druhu, formy a rozsahu, aby si vedeli vybrať sociálne služby, ktoré podporujú ich začlenenie do spoločnosti.
Doba realizácie:		2024 – 2026
Partneri;	Hlavný	FZO z Regiónu Sitno
	Spolupracujúci	Obce vo FZO
Väzba na strategické dokumenty	národné	NP RSS 2021 – 2030, NP1, NP4
	regionálne	KRSS BBSK, ŠC 5.1
	miestne	
Názov indikátora:		Sprievodca sociálnymi službami FZO/aktualizovaná databáza Stretnutia s obyvateľmi – osвета o dostupnosti sociálnych služieb Preventívne aktivity a programy aktívneho starnutia
Merná jednotka:		Počet kusov sociálneho sprievodcu/počet aktualizácií Počet stretnutí s obyvateľmi Počet programov aktívneho starnutia
Východisková hodnota:		0
Plánovaná hodnota:		700 ks sociálneho sprievodcu/7 aktualizácií (1x ročne) 7 stretnutí s obyvateľmi (1x ročne) 7 programov aktívneho stretnutia (1x ročne)
Opatrenia:	O 1.1.1.1	Spracovať komplexnú databázu o poskytovateľoch sociálnych služieb v stanovenej štruktúre
	Popis	Miestna samospráva je zodpovedná za pomoc občanom pri vzniku nepriaznivých sociálnych udalostí a má poskytnúť občanovi základné sociálne poradenstvo a informácie o záchranej sociálnej sieti. K tomuto účelu slúži „Sprievodca sociálnymi službami“. FZO z

		<i>Regiónu Sitno nemá spracovaného komplexného sprievodcu sociálnymi službami na území regiónu. Základným predpokladom pre spracovanie sprievodcu je kvalitná, aktuálna databáza poskytovateľov sociálnych služieb.</i>
	O 1.1.1.2	<i>Zabezpečiť finančné zdroje na vydanie sprievodcu sociálnymi službami v regióne</i>
	Popis	<i>Vzhľadom na digitálne zručnosti a dostupnosť cieľových skupín k internetu je žiadúce, aby komplexné a zrozumiteľné informácie o sieti sociálnych služieb v regióne boli dostupné aj v tlačenej forme.</i>
	O 1.1.1.3	<i>Podporovať preventívne aktivity a programy aktívneho starnutia</i>
	Popis	<i>Zdravé a aktívne starnutie spočíva v podpore zdravého životného štýlu, zahrňuje stravovacie návyky, úroveň fyzickej a spoločenskej aktivity. Opatrenia a aktivity v rámci KPSS v tomto ohľade môžu mať významnú podpornú úlohu (podpora programov pre stravovacie návyky, pohybové a relaxačné aktivity a pod., programy aktívneho starnutia)</i>
Predpokladaná výška FP		<i>3000 € spracovanie databázy a aktualizácie 4000 € tlač sociálneho sprievodcu 3000 €/ročne na programy aktívneho starnutia</i>
Predpokladané zdroje krytia	Obce	
	EŠIF	<i>Z cieľa 5 Európa pre občana</i>
	občan	
Špecifický cieľ 1.1.2		Podporiť rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb
Krátky popis cieľa:		<i>Zo 16 obcí regiónu (bez Banskej Štiavnice) sa poskytujú opatrovateľská služba len v 5 obciach (Prenčov, Svätý Anton, Banská Belá, Podhorie a Močiar). V 11 obciach je opatrovateľská služba nedostupná. Analýzy uskutočnené v rámci KPSS, či už normatívne, alebo prieskumy medzi obyvateľmi, poukazujú na absenciu terénnych a ambulantných sociálnych služieb. Z ambulantných sociálnych služieb existuje 1 denný stacionár v obci Prenčov s kapacitou 20 miest. Podľa zákona občan má mať možnosť výberu terénnej a ambulantnej SS, ktoré v zmysle zákona majú prednosť pred pobytovými službami. Nedostatočnou dostupnosťou uvedených foriem SS sa toto právo/možnosť výberu pre občana nenapĺňa.</i>
Doba realizácie:		<i>2024 – 2030</i>
Partneri	Hlavný	<i>FZO z Regiónu Sitno</i>
	Spolupracujúci	<i>BBSK, IMPLEA, MPSVR</i>
Väzba na strategické dokumenty	národné	<i>NP RSS 2021 – 2030, NP1, NP4</i>
	regionálne	<i>KRSS BBSK, ŠC 1.1, ŠC 3.2, ŠC 5.1</i>
	miestne	<i>PHSR obcí</i>
Názov indikátora:		<i>Hodiny opatrovateľskej služby Miesta v ambulantných SS /100 obyvateľov 65+ Požičaná pomôcka pre odkázanú osobu v domácnosti/100 obyvateľov 65 +</i>
Merná jednotka:		<i>Počet miest, počet hodín, počet pomôcok/počet domácností</i>
Východisková hodnota:		<i>3480 hod./rok (9€/hod.); 2,2 miest v DeS/100 obyv. 65+; 0 pomôcok</i>

Plánovaná hodnota:		3,0 miesta v DeS/100 obyv.65 +, východisková hodnota + 30 %; 18720 hod./rok (168 480 €); 3 pomôcky/domácnosť
Opatrenia:	O 1.1.2.1	Zvýšenie dostupnosti opatrovateľskej služby pre obyvateľov všetkých obcí vo FZO
	Popis	Cieľom opatrenia je v spolupráci s obcami prostredníctvom sociálneho poradenstva smerom k využívaniu terénnych a ambulantných SS eliminovať dopyt po pobytových SS, ktoré sú finančne náročnejšie.
	O 1.1.2.2	Zvýšenie dostupnosti ambulantných sociálnych služieb vo FZO
	Popis	Cieľom je rozšíriť sieť denných stacionárov, v súčasnosti sa poskytuje SS v 1 v dennom stacionári v Prenčove, ktorý obyvatelia niektorých obcí navštevujú, kapacita denného stacionára je 20 miest. Denné centrum Centrum ktoré bude svoje služby poskytovať nie len ľuďom vo vyššom veku a s nepriaznivým zdravotným stavom alebo s ťažkým zdravotným postihnutím, ale aj rodičom s deťmi (starí rodičia s vnúčatami) a deťom, mládeži a neúplným rodinám, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, rodinám/osobám, ktoré sú dlhodobo odkázané na dávky zo štátneho systému sociálnej pomoci, dlhodobo nezamestnaným a ohrozením nezamestnanosťou, osobám s nízkymi príjmami pod hranicou životného minima a ďalším marginalizovaným skupinám v obci Beluj, Kráľovce – Krnišov, Žibritov, Devičie. Denné centrum bude zabezpečovať nielen záujmovú činnosť, ale bude poskytovať aj sociálne poradenstvo, resp. ďalšie sociálne služby.
	O 1.1.2.3	Zriadenie a registrácia sociálnej služby – požičovňa pomôcok
	Popis	Sociálna služba – požičovňa pomôcok je nadväzná služba na uľahčenie poskytovania sociálnych služieb terénnou a ambulatnou formou, na podporu udržania odkázanej osoby a uľahčenia starostlivosti v domácom prostredí (polohovateľné postele, antidekubitné matrace, chodítka, invalidné vozíky a iné pomôcky).
Predpokladaná výška FP		75 600€/rok/21 miest BV (od roku 2028) prevádzkové náklady (DeS) 630 000 € kapitálové výdavky pre 21 miest (DeS) 168 480 €/rok (OSL), 45 000 € KV nákup OMV OSL (3 OMV) 10 000€ KV nákup pomôcok (PP), 6000€/ročne prevádzkové náklady
Predpokladané zdroje krytia	obce	BV – MPSVR (50 %), obec (30 %), (DeS)
	EŠIF	KV
	občan	20 % (BV)
Špecifický cieľ 1.1.3		Podporiť dopravnú dostupnosť sociálnych služieb v regióne
Krátky popis cieľa:		Jedným z kritérií v rámci štandardov kvality sociálnych služieb definovaných v zákone o sociálnych službách je dostupnosť sociálnej služby pre každého žiadateľa. Dostupnosť je pritom chápaná v rámci viacerých dimenzií. Jednou z týchto dimenzií je miestna a časová dostupnosť, čo znamená do akej doby sa záujemca, resp. prijímateľ sociálnej služby, dostane k poskytovateľovi (časová dostupnosť). Sociálna služba má byť

		<i>dostupná v rámci určitej vzdialenosti (cca do 30km), kde sa okruh záujemcov alebo prijímateľov sociálnej služby reálne nachádza.</i>
Doba realizácie:		2024 – 2030
Partneri	Hlavný	FZO z Regiónu Sitno
	Spolupracujúci	Obce vo FZO
Väzba na strategické dokumenty	národné	NP RSS 2021 – 2030, NP1, NP4
	regionálne	KRSS BBSK, ŠC 5.1
	miestne	
Názov indikátora:		Registrovaná prepravná služba Stretnutie s dopravcami
Merná jednotka:		Počet prijímateľov prepravnej služby za rok v regióne Počet rokovaní/počet zmien v grafikonoch
Východisková hodnota:		100 prijímateľov prepravnej služby/0 rokovaní
Plánovaná hodnota:		400 prijímateľov prepravnej služby 6 stretnutí
Opatrenia:	O 1.1.3.1	Rozšírenie kapacít prepravnej služby v regióne
	Popis	Členovia pracovnej skupiny v rámci SWOT analýzy uvádzali chýbajúcu dopravu pre seniorov a osoby so zdravotným znevýhodnením (častosť spojov), ako aj chýbajúcu prepravnú službu. Rovnako tieto požiadavky a potreby boli vyhodnotené aj v rámci dotazníkového prieskumu verejnosti a poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý sa realizoval v roku 2022 (18 % opýtaných, z ktorých 84 % tvorili občania vo veku 60+, ktorí uvádzali problém s dopravnou dostupnosťou).
	O 1.1.3.2	Rokovania s dopravcami o možnosti úpravy grafikonov dopravy
	Popis	Zmena konceptov verejnej dopravy smerom k zefektívneniu priniesla nespokojnosť občanov, ktorú deklarujú ako nedostatočnú dopravnú obslužnosť územia, čo môže mať pri osamelých, odkázaných občanoch dopad na ich dostupnosť k sociálnym službám. V rámci KPSS je potrebné zmapovať, či ide o väčštinovú časť odkázaných občanov, ktorí nemôžu uplatňovať svoje právo na sociálnu službu z dôvodu dopravnej nedostupnosti. Na základe objektívnych východiskových podkladov uskutočniť stretnutia s dopravcami za účelom hľadania možnosti optimálnych riešení.
Predpokladaná výška FP		60 tis.€ KV (nákup automobilu), 70 tis.€/rok
Predpokladané zdroje krytia	obce	70 %
	EŠIF	KV
	občan	30 %
Špecifický cieľ 1.1.4		Podporiť rozvoj zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej)
Krátky popis cieľa:		Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť je poskytovaná v rôznych formách v oboch podsystemoch (sociálnom a zdravotnom), ale absentuje integrovaný model starostlivosti. V súčasnosti tvoria zdravotnú a sociálnu starostlivosť dva separátne systémy s minimálnym vzájomným prepojením v oblasti legislatívy, ako aj v oblasti priamej koordinácie. Za obdobie rokov 2019 – 2023 počet vydaných rozhodnutí na odkázanosť na sociálnu službu ZPS má vzrastajúcu tendenciu a v regióne absentuje ZSS s integrovanou sociálno-zdravotnou starostlivosťou. V regióne absentujú tiež nízkokapacitné ZPS.

Doba realizácie:		2024 – 2030
Partneri	Hlavný	FZO z Regiónu Sitno
	Spolupracujúci	Obce vo FZO (Banská Belá, Prenčov)
Väzba na strategické dokumenty	národné	NP RSS 2021 – 2030, NP1, NP4
	regionálne	KRSS BBSK, ŠC 5.1
	miestne	
Názov indikátora:		Registrované ZSS s nízkou kapacitou 12 miest Registrované ZpS s integrovanou sociálno-zdravotnou starostlivosťou s kapacitou 30 miest
Merná jednotka:		Počet prijímateľov v nízkokapacitných ZSS za rok Počet prijímateľov integrovaných služieb za rok v regióne
Východisková hodnota:		0
Plánovaná hodnota:		12 prijímateľov v nízkokapacitných ZSS za rok 30 prijímateľov integrovaných sociálno-zdravotných služieb/rok
Opatrenia:	O 1.1.4.1	Zriadenie a registrácia nízkokapacitného ZSS s kapacitou 12 miest
	Popis	Dostupné a kvalitné SS aj pre obyvateľov malých obcí. V ponuke SS prevládajú veľkokapacitné zariadenia nad menšími komunitnými zariadeniami. 73 % prijímateľov v pobytovej SS je v zariadení s kapacitou väčšou ako 40 miest ⁷
	O 1.1.4.2	Zriadenie zariadenia dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) s kapacitou 30 miest
	Popis	Sieť služieb zdravotnej a sociálnej starostlivosti nezohľadňuje potreby a preferencie obyvateľov. Nízke paušálne úhrady za ošetrovateľskú starostlivosť z verejného zdravotného poistenia v zariadeniach sociálnych služieb znižujú možnosť získať a adekvátne odmeňovať kvalifikovaný zdravotnícky personál. Zároveň sa zvyšuje celková výška úhrady platená prijímateľom sociálnej služby, ktorý si za poskytovanie/zabezpečenie ošetrovateľskej starostlivosti u mnohých poskytovateľov platí osobitnú úhradu. Absentuje telemedicína a teleošetrovateľstvo v ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti, napr. v hospicioch, mobilných hospicioch, ADOS, DOS, ZSS v rámci komplexnejšieho poskytovania zdravotnej starostlivosti. ⁸
Predpokladaná výška FP		1 922 400 KV (z POaO) na SZS – ZPS 30 miest, ZSS s kapacitou 12 miest BV 482783€/rok prevádzka 12m a 30m od roku 2026
Predpokladané zdroje krytia	obce	24,4 %
	EŠIF/POaO	KV
	občan	33 %
	MPSVR	28 %
	ZP	15 %
Detailný popis strategických, špecifických cieľov a opatrení – osoby v nepriaznivej životnej situácii		
Priorita 2:	Dôstojný život v každej situácii	
Strategický cieľ: 2.1	Podpora začleňovania vylúčených osôb do bežného života	
Špecifický cieľ 2.1.1	Podporovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie	
Krátky popis cieľa:	Zo 16 obcí FZO z Regiónu Sitno, sú 2 obce v Atlase rómskych komunit (Prenčov a Svätý Anton – Zdroj ARK 2019), cca 10 %	

⁷ Stratégia dlhodobej starostlivosti v slovenskej republike (gov.sk), str. 31

⁸ Tamitež str. 34, 35

		<i>obyvateľov obcí tvoria obyvatelia rómskeho etnika. V obciach podľa ARK sú evidované 2 rómske osídlenia.</i>
Doba realizácie:		2024 – 2030
Partneri	Hlavný	FZO z Regiónu Sitno
	Spolupracujúci	Preňčov, Svätý Anton
Väzba na strategické dokumenty	národné	<i>Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, GC – odstránenie nerovnosti medzi príslušníkmi MRK a majoritným obyvateľstvom SR v bývaní a odstraňovanie rezidenčnej segregácie</i>
	regionálne	KRSS BBSK ŠC 2.1; ŠC 2.3
	miestne	
Názov indikátora:		<i>Správa o veľkosti populácie a životných podmienkach obyvateľov MRK v segregovaných lokalitách regiónu Prevádzkovanie komunitného centra/nízkoprahového denného centra</i>
Merná jednotka:		<i>Správa o počtoch a potrebách obyvateľov z MRK Počet komunitných centier/nízkoprahových denných centier</i>
Východisková hodnota:		<i>0 správ/analytických materiálov 3/0 komunitných centier/nízkoprahových denných centier</i>
Plánovaná hodnota:		<i>1 správa/analytický materiál (ročná aktualizácia) 4/1 komunitných centier/nízkoprahových denných centier</i>
Opatrenia:	O 2.1.1.1	<i>Zber údajov o počtoch a potrebách osôb v nepriaznivej sociálnej situácii vrátane osôb z MRK v osadách</i>
	Popis	<i>Najzásadnejšími faktormi v oblasti bývania MRK sú sociálne vylúčenie a chudoba, čoho dôsledkom je existencia segregovaných osídlení. Samosprávy sú spolu so štátom zodpovedné za zabránenie vytvárania, či prehlbovania rezidenčnej segregácie. Na území regiónu sa to týka cca 191 obyvateľov rómskeho etnika (čo predstavuje cca 1,2 % z celkového počtu obyvateľov regiónu).</i>
	O 2.1.1.2	<i>Rozvoj sociálnych služieb podporujúcich začleňovanie osôb v nepriaznivých sociálnych situáciách, vrátane osôb zo segregovaných lokalít do bežného života.</i>
	Popis	<i>V zmysle zákona o sociálnych službách je povinnosťou lokálnej samosprávy zriaďovať sociálne služby, ktoré sú určené občanom, ktorí nemajú zabezpečené základné životné potreby (§ 24b nízkoprahové denné centrum, § 24d komunitné centrum a pod.)</i>
Predpokladaná výška FP		<i>30 000 €/ročne prevádzka KC (cca 100 klientov) 50 000 €/ročne prevádzka NDC 100 000 €/KV na zriadenie služieb KI</i>
Predpokladané zdroje krytia	obce	10 %
	EŠIF	KV – 100 000 BV – 90 %
	občan	----

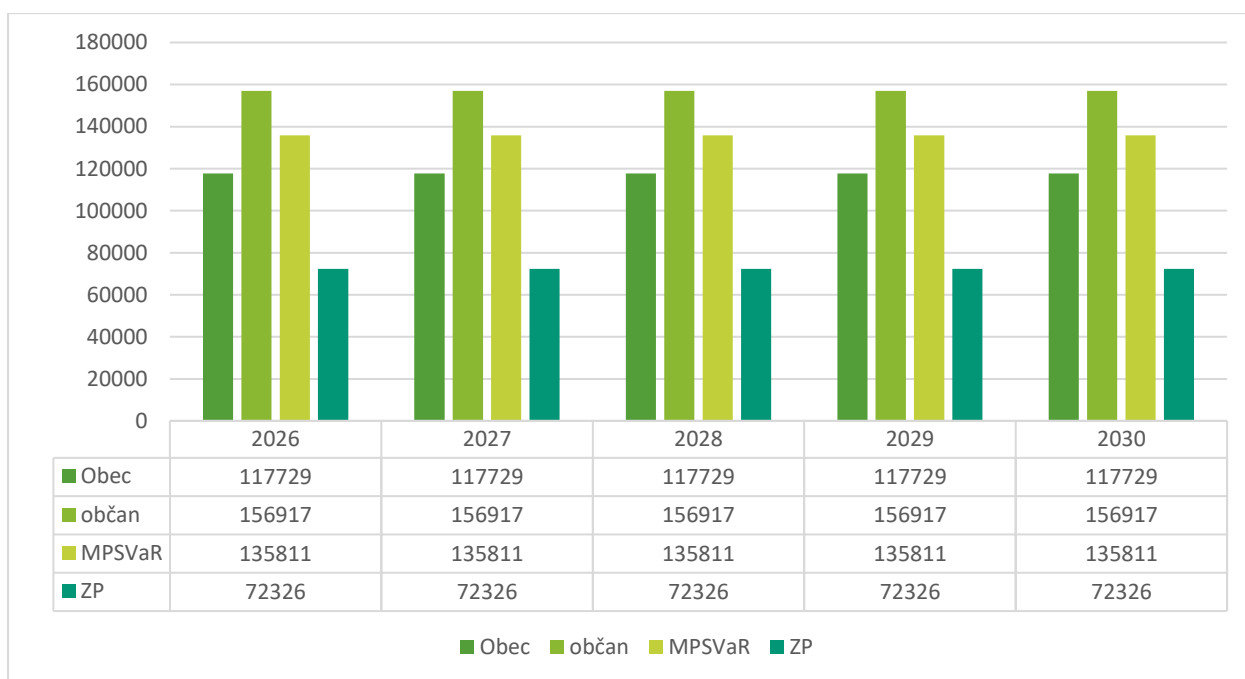
3.3 Časový a finančný plán realizácie KPSS FZO z Regiónu Sitno na obdobie rokov 2024 – 2030

Finančný plán je najdôležitejšou časťou komunitného plánovania. Finančný plán sa spracúva na zvolený časový horizont na obdobie rokov 2024 – 2030, či že ide o **dlhodobý plán** (rámcový).

Krátkodobý finančný plán sa spracúva zvyčajne na obdobie jedného – dvoch rokov podrobnejšie pri príprave akčných plánov, ktoré sú prepojené s programovými rozpočtami na príslušné roky. Finančný plán obsahuje výdavky na jednotlivé opatrenia podľa cieľov.

Rozpočtový náklad niektorých projektov nie je možné presne určiť, v takýchto prípadoch sa náklady udávajú odhadom alebo porovnateľnou hodnotou. Bez uvedenia (odhadu) potrebných zdrojov je realizovateľnosť komunitného plánu výrazne oslabená. Finančný plán obsahuje položky nielen z rozpočtov obcí, ale aj mimorozpočtové zdroje, čo znamená vynakladané zdroje z rozpočtov organizácií poskytujúcich sociálne služby na území regiónu. Zdrojmi financovania sú: štátny rozpočet (príspevky MPSVR SR), rozpočty MVO (neverejní poskytovatelia na území regiónu), európske zdroje (EŠIF, Plán Obnovy a odolnosti), participácia prijímateľov sociálnych služieb (úhrady za poskytované sociálne služby) a iné (z darov, grantov, dotácií, z asignovanej dane, zdravotného poistenia a podobne).

Graf 16 Predpokladané viaczdrojové financovanie pobytových sociálnych služieb v rokoch 2026 - 2030

Predkladaný finančný plán vyjadruje náklady na rozvoj sociálnych služieb vo FZO z Regiónu Sitno. Finančný plán neobsahuje náklady na mandatorne a režijné výdavky na existujúce záväzky v sociálnej oblasti v obciach združených vo FZO z Regiónu Sitno.

Tabuľka 28 Časový a finančný plán pre Strategický cieľ č. 1 Adresné sociálne služby s dôrazom na komunitné sociálne služby

Strategický cieľ č. 1.1 Adresné sociálne služby s dôrazom na komunitné sociálne služby											
Ciele a opatrenia		Zdroje financovania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SPOLU	
ŠC 1.1.1 Podporovať preventívne aktivity a zabezpečiť dostupnosť informácií o sociálnych službách v regióne a v okolí	O 1.1.1.1 Spracovať komplexnú databázu o poskytovaných sociálnych službách v stanovenej štruktúre	Obec	0	0	0	0	0	0	0	0	
		EŠIF	3000	0	0	0	0	0	0	3000	
		občan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KV	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	O 1.1.1.2 Zabezpečiť finančné zdroje na vydanie sprievodcu sociálnych služieb v regióne	Obec	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		EŠIF	4000	0	0	0	0	0	0	0	4000
		občan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KV	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	O 1.1.1.3 Podporovať preventívne aktivity a programy aktívneho starnutia	Obec	0	0	0	0	3000	3000	3000	9000	9000
		EŠIF	3000	3000	3000	3000	0	0	0	0	12000
		občan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KV	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠC 1.1.2 Podporiť rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb	O 1.1.2.1 Zvýšenie dostupnosti opatrovateľskej služby pre obyvateľov všetkých obcí vo FZO	Obec	16848	16848	16848	16848	16848	16848	16848	117936	
		EŠIF	117936	117936	117936	117936	117936	117936	117936	825552	
		občan	33696	33696	33696	33696	33696	33696	33696	33696	235872
		KV	45000	0	0	0	0	0	0	0	45000
	O 1.1.2.2 Zvýšenie dostupnosti ambulantných sociálnych služieb vo FZO	Obec	0	0	0	0	56700	56700	56700	170100	
		EŠIF	0	0	300000	330000	0	0	0	0	630000
		občan	0	0	0	0	18900	18900	18900	18900	56700
		KV	0	0	300000	330000	0	0	0	0	630000
	O 1.1.2.3 Zriadenie a registrácia sociálnej služby - požičovňa pomôcok	Obec	0	5000	5000	5000	5000	5000	5000	30000	
		EŠIF	10000	0	0	0	0	0	0	0	10000
		občan	0	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000
		KV	10000	0	0	0	0	0	0	0	10000

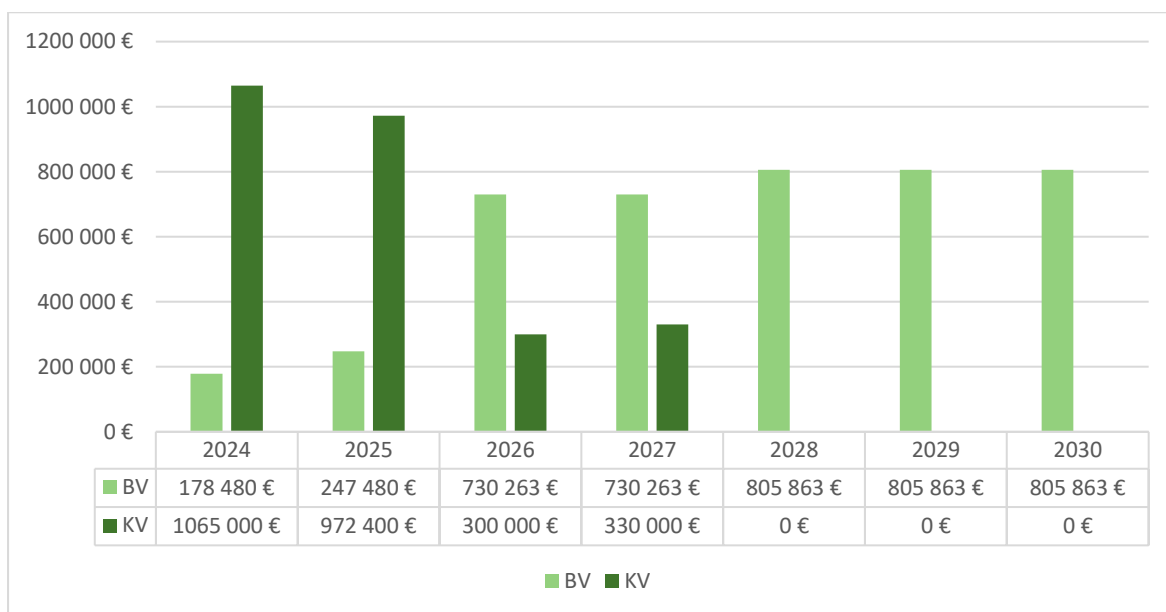
ŠC 1.1.3 Podporiť dopravnú dostupnosť sociálnych služieb v regióne	O 1.1.3.1 Rozšírenie kapacít prepravnej služby v regióne	Obec	0	49000	49000	49000	49000	49000	294000
		EŠIF	60000	0	0	0	0	0	60000
		občan	0	21000	21000	21000	21000	21000	126000
		KV	60000	0	0	0	0	0	60000
	O 1.1.3.2 Rokovania s dopravcami o možnosti úpravy grafikonov dopravy	Obec	0	0	0	0	0	0	0
		EŠIF	0	0	0	0	0	0	0
		občan	0	0	0	0	0	0	0
		KV	0	0	0	0	0	0	0
ŠC 1.1.4 Podporiť rozvoj zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej)	O 1.1.4.1 Zriadenie nízkokapacitného ZSS s kapacitou 12 miest	Obec	0	0	45403	45403	45403	45403	227015
		EŠIF/POO	150000	150000	0	0	0	0	300000
		Občan	0	0	30346	30346	30346	30346	151730
		MPSVR	0	0	45403	45403	45403	45403	227015
		KV	150000	150000	0	0	0	0	300000
	O 1.1.4.2 Zriadenie zariadenia dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) s kapacitou 30 miest	Obec	0	0	72326	72326	72326	72326	361630
		EŠIF/POO	800000	822400	0	0	0	0	1622400
		Občan	0	0	126571	126571	126571	126571	632855
		MPSVR	0	0	90408	90408	90408	90408	452040
		ZP	0	0	72326	72326	72326	72326	361630
KV	800000	822400	0	0	0	0	1622400		
SPOLU	BV	178480	247480	730263	730263	805863	805863	4304075	
	KV	1065000	972400	300000	330000	0	0	2667400	

Na realizáciu **Strategického cieľa č. 1.1** vo FZO z Regiónu Sitno na obdobie rokov 2024 – 2030 je potrebné zabezpečiť **finančné zdroje na bežné výdavky v objeme 4 304 075 €**, ktoré predpokladajú rozvoj opatrovateľskej služby pre cca 78 odkázaných občanov v regióne (s potrebou opatrovania v priemere 20 hodín/mesačne); od roku 2028 uvedenie do prevádzky denného stacionára s kapacitou 21 miest a denného centra; od roku 2025 uvedenie do prevádzky prepravnej služby pre obce regiónu; od roku 2025 uvedenie do prevádzky požičovne pomôcok. V rámci tohto cieľa dôjde v roku 2026 k rozšíreniu kapacít pobytových služieb dlhodobej starostlivosti – nízkokapacitné zariadenie s počtom miest 12 a sociálno-zdravotné zariadenie s počtom 30 miest. V rámci bežných výdavkov bude v roku 2024 potrebných 4,2 %; v roku 2025 – 5,8 %; od roku 2026 – 17 % až 18,7 % ročne.

Na realizáciu cieľa č.1. 1 je potrebné **zabezpečiť kapitálové zdroje v objeme 2 667 400 €**, z ktorých sa bude realizovať nákup dopravného prostriedku na účely prepravnej služby, nákup 3 osobných motorových vozidiel pre účely opatrovateľskej služby a výstavba nízko-kapacitného zariadenia a sociálno-zdravotného zariadenia.

Čerpanie kapitálových výdavkov sa predpokladá z Plánu obnovy a odolnosti - roku 2024 sa predpokladá čerpanie vo výške 39,9 % z navrhovaného objemu; v roku 2025 – 36,5 %; v rokoch 2026 – 2027 – 11,2 % a 12,4 %.

Graf 17 Strategický cieľ č. 1 - rozloženie bežných a kapitálových výdavkov v rokoch 2024 - 2030

Tabuľka 29 Strategický cieľ č 2.1 Podpora začleňovania vylúčených osôb v nepriaznivej životnej situácii do bežného života

Strategický cieľ č 2.1 Podpora začleňovania vylúčených osôb do bežného života											
Ciele a opatrenia		Zdroje fin.	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SPOLU	
ŠC 2.1.1 Podporovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie	O 2.1.1.1 Zber údajov o počtoch a potrebách osôb v nepriaznivej sociálnej situácii vrátane osôb z MRK v osadách	Obec	0	0	0	0	0	0	0	0	
		EŠIF	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Občan	0	0	0	0	0	0	0	0	
		KV	0	0	0	0	0	0	0	0	
	O 2.1.1.2 Rozvoj SS podporujúcich začleňovanie osôb v nepriaznivých soc. situáciách, vrátane osôb zo segregovaných lokalít do bežného života	Obec	0	8000	8000	8000	8000	8000	8000	8000	48000
		EŠIF	0	72000	72000	72000	72000	72000	72000	72000	432000
		Občan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KV	100000	0	0	0	0	0	0	0	100000
SPOLU		BV	0	80000	80000	80000	80000	80000	80000	480000	
		KV	100000	0	0	0	0	0	0	100000	

Na realizáciu Strategického cieľa č. 2.1 Podpora začleňovania vylúčených osôb do bežného života sa predpokladajú bežné výdavky v objeme 480 000 € a kapitálové výdavky v objeme 100 000 € (na zriadenie nízko-prahových zariadení KI). Predpokladané zdroje krytia kapitálových výdavkov sú zo zdrojov EŠIF s cca. 10 % spolufinancovaním z rozpočtu obce. Z bežných výdavkov sa predpokladá krytie prevádzkových výdavkov nízko-prahových sociálnych služieb taktiež z prostriedkov EŠIF (nízko-prahové centrá pre rodinu s deťmi, komunitné centrá a podobne).

4 SPÔSOB VYHODNOCOVANIA PLNENIA KPSS, PERIODICITA, SPÔSOB AKTUALIZÁCIE

Pravidelné monitorovanie realizácie KPSS FZO z Regiónu Sitno je potrebné pripraviť vopred.

Monitorovanie pozostáva z:

- priebežnej práce s indikátormi
- prípravy priebežných správ
- vyhodnotenia záverov ročných správ
- aktualizácie KPSS FZO 1 x ročne

Podklady na monitorovanie pripravujú garanti jednotlivých aktivít. Vedúci pracovných skupín a koordinátor KPSS sú zodpovední za spracovanie čiastkových správ za jednotlivé strategické ciele. Koordinátor KPSS pripravuje komplexné správy. Správy sú prerokované v radiaciach štruktúrach FZO a v obecných zastupiteľstvách.

Komunitný plán podlieha zmenám v závislosti od vonkajších podmienok (napr. legislatívne zmeny, zmeny v spoločenských, ekonomických podmienkach a podobne). Komunitný plán by mal flexibilne reagovať na zmenené podmienky.

Monitorovanie znamená pravidelné sledovanie ukazovateľov priebežne (napr. polročne).

Hodnotenie Komunitného plánu sociálnych služieb je činnosť, ktorá má vplyv na rozvoj a kvalitu sociálnych služieb a uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Hodnotenie sa robí raz ročne, zvyčajne k 31. 12. v danom roku. Na hodnotenie nadväzujú návrhy na aktualizáciu akčného plánu, alebo aj celého komunitného plánu.

Dôležitá úloha v celom procese komunitného plánovania je **zosúladenie komunitného plánu a programových rozpočtov samospráv vo FZO** a to v oblasti cieľov, aj v oblasti merateľných ukazovateľov. Iba v tom prípade je možné spoločné monitorovanie oboch dokumentov.

Tabuľka 30 Návrh indikátorov, merateľné ukazovatele a časový harmonogram KPSS

Strategický cieľ 1.1: Adresné sociálne služby s dôrazom na komunitné sociálne služby										
Špecifický cieľ 1.1.1: Podporovať preventívne aktivity a zabezpečiť dostupnosť informácií o sociálnych službách v regióne a v okolí										
Opatrenie	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota k 1.1.2024	Plánovaná hodnota k 31.12.						
				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
O 1.1.1.1	Sprievodca sociálnymi službami FZO/aktualizovaná databáza	Počet ks sociálneho sprievodcu/počet aktualizácií	0/0	100/1	100/1	100/1	100/1	100/1	100/1	100/1
O 1.1.1.2	Stretnutia s obyvateľmi – osвета o dostupnosti sociálnych služieb	Počet stretnutí s obyvateľmi	0	1	1	1	1	1	1	1
O 1.1.1.3	Preventívne aktivity a programy aktívneho starnutia	Počet programov aktívneho starnutia	0	1	1	1	1	1	1	1
Špecifický cieľ 1.1.2: Podporiť rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb										
O 1.1.2.1	Hodiny opatrovateľskej služby	Počet hodín	4 480 hodín OSL							18720 hod./rok hodín OSL
O 1.1.2.2	Miesta v ambulantných sociálnych službách /100 obyvateľov 65+	Počet miest	2,2 miest v DeS/100 obyv. 65+							3,0 miesta v DeS/100 obyv. 65+
O 1.1.2.3	Požičaná pomôcka pre odkázanú osobu v domácnosti/100 obyv. 65 +	Počet pomôcok/počet domácností	0							3 pomôcky/100 obyv. 65+
Špecifický cieľ 1.1.3: Podporiť dopravnú dostupnosť sociálnych služieb v regióne										
O 1.1.3.1	Registrovaná prepravná služba	Počet prijímateľov prepravnej služby v regióne/rok	100	100	150	200	250	300	350	400
O 1.1.3.2	Stretnutie s dopravcami	Počet rokovanií/ počet zmien v grafikoch	0	-	1	1	1	1	1	1

Špecifický cieľ 1.1.4: Podporiť rozvoj zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej)										
Opatrenie	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota k 1.1.2024	Plánovaná hodnota k 31.12.						
				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
O 1.1.4.1	Registrované ZSS s nízkou kapacitou 12 miest	Počet prijímateľov v nízkokapacitných ZSS za rok	0	-	-	12	12	12	12	12
O 1.1.4.2	Registrované ZpS s integrovanou sociálno-zdravotnou starostlivosťou s kapacitou 30 miest	Počet prijímateľov integrovaných sociálno-zdravotných služieb/rok	0	-	-	30	30	30	30	30
Strategický cieľ 2.1: Podpora začleňovania vylúčených osôb do bežného života										
Špecifický cieľ 2.1.1: Podporovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie										
O 2.1.1.1	Správa o veľkosti populácie a životných podmienkach obyvateľov MRK v segregovaných lokalitách regiónu	Počet správ o počtoch a potrebách obyvateľov z MRK	0	-	1	-	-	-	1	-
O 2.1.1.2	Prevádzkovanie komunitného centra/nízkoprahového denného centra	Počet komunitných centier/nízkoprahových denných centier	3/0	3/0	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1

5 ZHRNUTIE ZÁVEROV Z PREROKOVÁVANIA NÁVRHU KPSS VO FZO Z REGIÓNU SITNO A VEREJNÉHO PREROKOVÁVANIA

Na prerokovaní návrhov KPSS FZO z Regiónu Sitno v máji a septembri 2023 boli zapracované pripomienky starostov – rozšírenie Strategického cieľa 1.1 o špecifický cieľ 1.1.4 – Podporiť rozvoj zariadení dlhodobej starostlivosti (zariadenie pre seniorov s kapacitou 12 miest a sociálno-zdravotné zariadenie s kapacitou 30 miest).

Na základe pripomienok z verejného prerokovania bol rozšírený špecifický cieľ 1.1.1 o podporu preventívnych aktivít a opatrenie O 1.1.1.3 – Podporovať preventívne aktivity a programy aktívneho starnutia.

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Organizačná štruktúra KPSS vo FZO z Regiónu Sitno na obdobie 2024 – 2030.....	7
Obrázok 2 Mapa FZO z Regiónu Sitno.....	12
Obrázok 3 Mapa dojazdovej dostupnosti do CISZS Banská Štiavnica.....	13
Obrázok 4 Štruktúra cieľov KPSS FZO z Regiónu Sitno.....	43
Obrázok 5 Strom cieľov KPSS FZO z Regiónu Sitno - seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením a osoby v nepriaznivej životnej situácii.....	44

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Zloženie Riadiacej skupiny vo FZO z Regiónu Sitno.....	7
Tabuľka 2 Prehľad platnosti KPSS obcí vo FZO z Regiónu Sitno (údaj k 30.09.2023).....	10
Tabuľka 3 Počet obyvateľov podľa veľkosti sídla.....	13
Tabuľka 4 Počet rôznych typov dôchodkov v okrese Banská Štiavnica.....	17
Tabuľka 5 Využitie EŠIF v sociálnej oblasti.....	17
Tabuľka 6 Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi.....	17
Tabuľka 7 Počet poberateľov rodičovského príspevku a prídavku na dieťa.....	19
Tabuľka 8 Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (k 30.6.2021).....	21
Tabuľka 9 Počet poberateľov vybraných štátnych sociálnych dávok na kompenzáciu ŤZP.....	22
Tabuľka 10 Ročné výkazy o vybraných druhoch sociálnych služieb pre obce.....	24
Tabuľka 11 Ročné výdavky obcí na poskytnutie vyššie uvedenej služby.....	25
Tabuľka 12 Počet osôb, ktorým bola poskytnutá vybraná sociálna služba.....	25
Tabuľka 13 Vykázané ročné výdavky obce na zabezpečenie vyššie uvedenej služby.....	26
Tabuľka 14 Počet vydaných posudkov o odkázanosti na sociálnu službu.....	26
Tabuľka 15 Zariadenia sociálnych služieb zriadené BBSK v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	27
Tabuľka 16 Zariadenia sociálnych služieb zriadené neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	27
Tabuľka 17 Zariadenia sociálnych služieb zriadené mestom alebo obcou v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	28
Tabuľka 18 Terénne sociálne služby poskytované neverejnými poskytovateľmi so sídlom v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	28
Tabuľka 19 Podporné sociálne služby s ambulatnou formou a terénne sociálne služby poskytované obcami a mestami v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	29
Tabuľka 20 Poradenské a prevenčné aktivity so sídlom v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	29
Tabuľka 21 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií poskytované v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	29
Tabuľka 22 Poskytovatelia sociálnych služieb štruktúrovaní podľa sociálnych udalostí v okrese Banská Štiavnica k 30.9.2023.....	30
Tabuľka 23 Prítomnosť zdravotníckych služieb a zariadení.....	31
Tabuľka 24 Ukazovatele starnutia populácie vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica.....	32
Tabuľka 25 SWOT analýza pre skupinu seniori a osoby so zdravotným postihnutím.....	40
Tabuľka 26 SWOT analýza pre skupinu osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.....	41
Tabuľka 27 Popis strategických cieľov, špecifických cieľov a opatrení.....	45
Tabuľka 28 Časový a finančný plán pre Strategický cieľ č. 1 Adresné sociálne služby s dôrazom na komunitné sociálne služby.....	52
Tabuľka 29 Strategický cieľ č 2.1 Podpora začleňovania vylúčených osôb v nepriaznivej životnej situácii do bežného života.....	55
Tabuľka 30 Návrh indikátorov, merateľné ukazovatele a časový harmonogram KPSS.....	57

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Dostupnosť služieb v CISZS Banská Štiavnica	12
Graf 2 Index starnutia vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica	14
Graf 3 Podiel osôb v poproduktívnom veku v % vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica .	14
Graf 4 Index ekonomického zaťaženia, index starnutia a podiel osôb v poproduktívnom veku.....	15
Graf 5 Počet obyvateľov Rómov (rok 2020).....	15
Graf 6 Počet UoZ a poberateľov DvHN vo FZO z Regiónu Sitno a v meste Banská Štiavnica	16
Graf 7 Štruktúra respondentov prieskumu z hľadiska pohlavia.....	34
Graf 8 Štruktúra osôb zapojených do prieskumu z hľadiska veku	35
Graf 9 Vzdelanie osôb zapojených do prieskumu.....	35
Graf 10 Rodinný stav zapojených osôb	36
Graf 11 Bydlisko detí respondentov vo veku 60 rokov a viac	36
Graf 12 Najčastejšie požadovaná sociálna služba	37
Graf 13 Preferencie sociálnych služieb vo veku 60 – 74 rokov	38
Graf 14 Preferencie sociálnych služieb vo veku 75 rokov a viac	38
Graf 15 Skupiny osôb, ktorým by mala obec venovať pozornosť	39
Graf 16 Predpokladané viaczdrojové financovanie pobytových sociálnych služieb v rokoch 2026 - 2030.....	51
Graf 17 Strategický cieľ č. 1 - rozloženie bežných a kapitálových výdavkov v rokoch 2024 - 2030.....	54

ZOZNAM SKRATIEK

- ADOS – agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
ARK – atlas rómskych komunit
BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
BV – bežné výdavky
CISZS – centrum integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti
DeS – denný stacionár
DNZS – dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav
DOS – dom ošetrovateľskej starostlivosti
DvHN – dávka v hmotnej núdzi
EP – Európsky parlament
EŠIF – európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ – Európska únia
FZO – funkčné zoskupenie obcí
GC – globálny cieľ
IMPLEA – Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny
IROP – Integrovaný regionálny operačný program
KC – komunitné centrum
KI – krízová intervencia
KPSS – komunitný plán sociálnych služieb
KRSS – koncepcia rozvoja sociálnych služieb
KV – kapitálové výdavky
MPSVR SR - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MNO – mimovládne neziskové organizácie
MRK – marginalizované rómske komunity
NDC – nízkoprahové denné centrum
NP – národná priorita/národný projekt (podľa kontextu)
NP RSS – Národné priority rozvoja sociálnych služieb
O – opatrenie
OC SZŤP - okresné centrum Slovenského zväzu telesne postihnutých
OMV – osobné motorové vozidlo
OP ĽZ - Operačný program Ľudské zdroje
OSL – opatrovateľská služba
OSN – Organizácia Spojených národov
PAS – program aktívneho starnutia
p.b. – percentuálny bod
PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
POaO – plán obnovy a odolnosti
PP – požičovňa pomôcok
RIUS – regionálna integrovaná územná stratégia
SČK – Slovenský Červený kríž
SR – Slovenská republika
SS – sociálna/e služba/y
SWOT – skratka z anglického originálu, kde S = Strengths (Silné stránky), W = Weaknesses (Slabé stránky), O = Opportunities (Príležitosti), T = Threats (Hrozby)
ŠC – špecifický cieľ
ŤZP – ťažké zdravotné postihnutie

UoZ – uchádzač o zamestnanie

ÚPSVaR – úrad práce sociálnych vecí a rodiny

zar. biomed. výskumu – zariadenie biomedicínskeho výskumu

Zb. – zbierka

ZO JDS – základná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku

ZP – zdravotná poisťovňa

ZpS – zariadenie pre seniorov

ZSS – zariadenie sociálnych služieb

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

- Analýza mikroregiónov SR, UK Prírodovedecká fakulta, Bratislava 2016
- Aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030, MZ SR, jún 2022
- Aktuálne koncepty ekonomiky a riadenia samospráv, TU Košice, Ekonomická fakulta, 2012
- Atlas rómskych komunit, Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity, Bratislava 2019, <https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2019/>
- Demografický vývoj SR v roku 2018 v kontexte posledných desiatich rokov (Ústredie ŠÚ SR, https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/7b1929d9-182b-40b7-add8-4f131a0bea22/Demograficky_vyvoj_poslednych_10rokov.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mFUEoFW)
- Domáca starostlivosť a starnutie v prirodzenom prostredí – koncepčné, výskumné a sociálno-politické reflexia, Inštitút pre výskum práce a rodiny, november 2020
- Implementácia podmienok kvality do praxe poskytovateľov sociálnych služieb – metodické východiská, Bratislava, 2015 <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/metodika-verzia-3.12-komplet.pdf>
- FILIPOVÁ, M. – WOLEKOVÁ, H. – PETIJOVÁ, M. 2018. Komunitný plán sociálnych služieb. Metodická príručka. SOCIA – Nadácia na podporu sociálnych zmien, 2018. ISBN: 978-80-89851-08-9
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 - 2025 https://www.bbsk.sk/storage/app/media/strategickedokumenty/socialne_sluzby/Koncepcia%20rozvoja%20socialnych%20sluzieb%20v%20BBSK%202019%20-%202025.pdf
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030. MPSVR, marec 2021 <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-fin.pdf>
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030; MPSVR 2021
- VÍŠEK, P. – PRŮŠA, L. 2012. Optimalizace sociálních služeb. Národní centrum sociálních studií, o.p.s. a Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 2012. ISBN: ISBN 978-80-7416-099-8 http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_343.pdf
- ŠPROCHA – VAŇO – BLEHA: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2013, str.83
- Rozvoj komunitných sociálnych služieb, RPSP
- Sčítanie obyvateľov v roku 2021 prezradilo prvé výsledky o slovenskej populácii | Alianz DSS (asdss.sk) <https://www.asdss.sk/scitanie-obyvateľov-v-roku-2021-prezradilo-prve-vysledky>
- WEISOVÁ, D. – BERNÁTOVÁ, M. 2012. Strategické plánovanie samosprávy, MUNICIPALIA, Žilina 2012, ISBN 978-80-971209-0-0
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – Metodická príručka pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie, Bratislava 2010 - <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia- stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>
- Štatistické údaje, prístupné na stránkach: datacube.statistics.sk; www.statistics.sk; <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html>; <https://slovenskovkocke.sk>
- Výkon a financovanie originálnych kompetencií; NP Modernizácia miestnej územnej samosprávy, 2020
- Nadácia SOCIA: Výsledky reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky, august 2020. https://www.socia.sk/wp-content/uploads/2020/10/PRIESKUM_prezentacia_SOCIA_final.pdf
- Zlučovanie a spolupráca obcí; Komunálne, výskumné a poradenské centrum n.o, Piešťany, január 2014
- Zákon č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov